

Эхэ хайхан нютагаа эд хамта мандуулаа!

БУРЯАД ҮНЭН

1921 оной
декабрийн 21-нээ
гарана

Бүгэдэ
арадай
газетэ

1995
СЕНТЯБРЬ
30
Намарай дунда хүхэтигн
тахя
һарын 6
СУББОТО
гарагай 7
№185 (19278)
Газетын сэн
хэлсээтэ.

Мүнөөдэрэй шухала асуудал

БЭРХЭШЭЭЛДЭ БҮДЭРЭНГҮЙ...

Багшын үдэр... Хэдэн жэлэй урда тээ Россин Федерациин Президентг Б. Н. Ельцинэй Зарлигаар эхлэжэ хэлтэсэй олон тоото һайндэрнууд, тэрэ тоодо багшын үдэр болгодоо бэлэй. Тээд арад зон, багшын үдэр тэрэниень зүбиөөгөөгүй.

Эрдэм һуралсалда шэнэ засаг түрьн ямараар багшын үдэр тэрэниень зүбиөөгөөгүй. Тээд арад зон, багшын үдэр тэрэниень зүбиөөгөөгүй. Тээд арад зон, багшын үдэр тэрэниень зүбиөөгөөгүй.

гэжэ хараалагдэн хэблэгдэн номууднай, жэшээш. "Буряад хэлэн" хуушараа, анханһаа үсөөн хэлэгээр хэблэгдэн хадаа одоодоо болинохой. һанш-набта һүрэгжэ эхилһэн үсөөхэй номуудаа партинууд дээрүүр табиад лэ ажаллана гэшээбди.

Номуудаа оһһөдөлгөө аргаар олошоруула гэжэ коммерсантуудта хандахадамнай, хэһэг (экземпляр) бүхэнэй түлөө 30 мянган түхэриг эригшэл даа! Тийхэдэй танил талаараа хэлсэжэ, 5000 түхэригээр ксероксээр буулгуула болоод байнабди. Дирекциин жасада мүнгэн үгыл бээ. Тиймэһээ энэ гаргашманнай баһал түрэлхидэй ээм дээрэ "тохогодо" болонол даа.

Буряад хэлэнэй кабинетэ фонохрестомати, магнитофон, диаррестор, проигрыватель гэхэ мэтэ бии. Буряад дуунуудай, мүн поэдүүдэй шүлэгөө уншаһан пластинкатуудые өөрөө анхан суглууланби. Магнитофонтой һэн хоиноо кассетэнүүдтэ дуу бэшээд абахаш.

Багша гэхэн нэрынгээ гүн удхада хүрэхэ гэжэ оролдохон. Мүнөө хүндэ хүнээр сагай ерэхэдэ, бэрхэ багшанар хургуулида тогтохоёо болиноо. Гансал шаарань үлэнэ гэхэн һанамжа бии. Нэгэ талаараа зүйтэйшье байжа болохо. Бэлитэй залуу багшанар хургуулида удаан тогтоногүй: бишыхан салин, тэрэньшье саг соогоо түлэгдэхэгүй.

Нүгөө талаһаань абажа харабал, һаһатай болошон, олон жэлдэ хургуулида ажаллажа, мэргэжэлдээ дадаһан багшанар хайһаа ошохооб? Юрэдөө, мүнөөнэй хургуулида ганса шаара үлөө гэжэ багшанарые доромжлоһон хэрэггүй.

Һанаа амар, ажалдаа шунанги багшанарай байһынь тула ехэ мүнэн хэрэгтэй бэшэ. Имагтал салин хульһиень саг сөөгө гүйсэдөөр түлэжэ байха шухала!

Багшын үдэр. Мэргэжэлэйнгээ һайндэрөөр Буряад оронойнгоо бүхы багшанарые халуунаар амаршалаад, бэрхэшээлдэ бүдэрэнгүй, сэдхэхээ сэнтэнгүй ябая гэхэ байнаб!

Д. ЦЫБИКДОРЖИЕВА,
Улаан-Үдын 47-дохи хургуулиин багша.

АМАРШАЛГА

Буряад Республикын бүхы багшанарые мэргэжэлтэ һайндэрөөрнь - Багшын үдэрөөр халуунаар амаршалабди. Түрэлхидэй хамта үндэр болбосоролтой шэнэ үетэниень хүмүүжүүлэхэ гүрэнэй удхатай шухала таанадта даалгаданхай. Түбэг бэрхэшээлнүүдэй олошье һаа, ажадланай амжалта, амаршалаатнай жаргал, бүхы һайн һайхание хүсэнэбди.

Россин Федерациин Федеральна Суглаанай Гүрэнэй Дүүмын Нийтын ба шажанай эмхинүүдэй хэрэгүүдэй талаар комитедэй түрүүлэгшын орлогшо В. САВИЦКИЙ.

Буряад Республикын Правительствада

ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭН ГҮБДИ ?

Буряад Республикын Правительствын Президиумэй ээлжээтэ заседани болобо. Нэн түрүүн "Олондо мэдээсэлнүүдые тараадаг хэрэгсэлнүүдэй болон полиграфийн талаар комитедэй хүдэлмэри тухай" асуудал табигдажа, тус комитедэй түрүүлэгшэ А. А. Хантаев элидхэл хэбэ.

Тийхэдээ ажал хэрэгэйнь доройтоһон, задагай болоһон, юунэйшье түлөө харюусадаггүй министрствын уг залгамжалагшад болоходо, утаа хүндэ байгаа гээд тэмдэглэбэ. Тиймэһээ урданай холбоонуудые болоод "утаһануудые" дахинаа тогтоохо, татахада, нилээн хүндэ байгаа юм аабза. Гадна тус комитет хадаа амьараа юридическэ нюурнууд болохо типографи болоод редакцинуудта ямаршье нүлөө үзүүлжэ шадахагүй, иймэ эрхэгүй байгаашье һаа, хүдэлмэригээр гуримшуулаха, ондоо болгохо гэжэ яһала оролдообди гэжэ үгэ хэлэгшэ онсолоо.

Тийхэдээ редакцинуудтай, типографинуудтай харилсаа холбоонуудаа һэргээхэ, ажалынь тааралдуулаха, тэдэнэртэ туһалха гэжэ оролдоһон байна. Гадна районуудай һонинуудта болон типографинуудта анхрал хээр хандуулжа, ударидагшадые сугдуулжа, семинар үнгэртөө.

Зүгөөр комитедэй ажалда горитой дутуу дунданууд ушараа гээд энэ асуудалаар үгэ хэлэгшэн гүрэнэй алба хаалгын ба кадрина политикын, нютагай захиргаануудтай хүдэлмэри ябуулгын талаар комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Д. А. Ивайловский, Антимонопольно комитедэй түрүүлэгшэ Л. А. Борголов, Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л. Ч. Нимаева гэгшэд тэмдэглэбэ. Тиймэһээ эдэниие усадхаха талаар залан шууд хүдэлмэри ябуулжа, коллектив дотороо ашаг үрэ ехэтэй хүдэлмэри ябуулмаар байдал тогтоохо ёһотой гээд А. А. Хантаев уяагаагдаа.

Правительствын Президиумэй гэшүүдэй олонхиин һанамжаар А. А. Хантаевта донгодоого сонсохогодо.

Үбэлэй үедэ бидэнэр хайшан гээд байхабиди гэхэн асуудал мүнөө тон шухалаар, хурсаар табигдажа байна гэхэдэ, алдуу гарахагүй. Тиймэһээ Правительствын Президиумэй заседани дээрэ "Улаан-Үдэ хотын ажахые үбэлэй хаһада бэлдэгшын ябаса тухай" асуудалай табидаһанинь ойлгосотой болоно.

Улаан-Үдэ хотын захиргаанай гулваагай орлогшо А. Г. Прейзнер тус асуудалаар тоособо. Тийхэдээ бүхы дээрнэ абаад хаража болоо һаа, хотын ажахы үбэлэй хаһада ажаллахаар бэлэн гэжэ тэмдэглэбэ. Зүгөөр мүнгэнэй дутагданһаа уламжалан, зарим котельникнууд, дулаа, уһа, утаадаһа дамжуулааг соргонуудай заһабарилгаагүй байха ушарнууд дайралдана.

Хотын районуудай захиргаанай гулваанууд: Советскэ - Г. А. Айдаев, Железнодорожно - Н. П. Быков, Октябрьска районий захиргаанай гулваагай орлогшо Б. Ц. Дымбрылов, "Буряткоммунистэнерго" нэгэдэлэй генеральна директор В. А. Климов, Гэр байрын-коммунальна ажахын комитедэй түрүүлэгшэ В. Л. Думнов, финансын министр Г. В. Шыкова, промышленностиниц, энергетикын, транспорттын министр В. В. Перелаяв, профсоюзнуудай советэй түрүүлэгшэ С. А. Тимин гэгшэд үгэ хэлэбэ.

"Буряад Республикын Библиотека хэрэг тухай" Хуулин проект тухай" асуудал мүн лэ зүбшэн хэлсэгдэбэ. Соёлой министрэй нэгэдэхи орлогшо А. М. Майорова гол элидхэл хэлэн байна.

Буряад Республикын Конституционно Сүүдэй Түрүүлэгшэ О. В. Хышиктүев заседаниин хүдэлмэригээ хабаадалсаа.

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л. В. Потапов заседаниие хүтэлбэрилөө, зүбшэн хэлсэгдэн асуудалнуудаар үгэ хэлэбэ.

ДЕНИС МОШКИН - ДЭЛХЭЙН ЧЕМПИОН

Уласхоорондын "АЯКС" гэжэ спортын клубай харгалзалга дор кикбоксингоор дэлхэйн дүрбэдэхи чемпионат Канадын гурбан хотодо үнгэргэгдэжэ, бумбэрсэгэй 39 ороной 100 гаран атлетүүд хабаадаба.

Зүүн Сибириин гүрэнэй технологическа университетэй 5-дахи курсын оюутан, спортын мастер Денис Мошкин Россин Федерациин суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, энэ ехэ мурьсөөндэ хабаадахадаа, толотомо илалта туйлаа. Түрүүлэн Монреаль хотодо болоһон мурьсөөндэ нютагаймнай хүбүүн Украинын ба Казахстанай боксернуудые дийлэжэ, хахад финада гараһан байгаа. Торонто хотодо Канадын спортсмение нокаудаар илажа, түгэсхэлэй нааданда хабаадаха эрхэдэ хүртэбэ. Оттавада үнгэргэгдэн мурьсөөндэ тэрэ Австриин шацдаһа шангатай боксертой

туладахадаа, булюу байһанаа харуулаа. Судьянар 3:0 тоотойгоор манай боксерто илалта олгоһон байха юм. Тийгэжэ Денис Мошкин дэлхэйн чемпионы нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Энэ амжалтадань тэрэнэй тренер, спортын мастер Владимир Балданов ехэ габьяатай.

Президент Александр Елгин хүтэлбэрилэгшэтэй "Импульс" фирмэ спонсор боложо, тэдэнэй Канадада үнгэргэгдэхэ дэлхэйн чемпионатта ошоходонь туһалһан байна.

Үнгэргэжэ зун кикбоксингын фулконтактаар Санкт-Петербургта үнгэргэгдэн СНГ-гэй түрүү нуури эзэлхын түлөө мурьсөөндэ Денис Мошкин 67 килограммай шэгнүүртэ туладахадаа, бүхы уулзалгата нокаудаар дийлэжэ, чемпион болохоһоо гадна, эрхим бэрхэ спортсменэй солодо хүртөө һэн.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ХҮДӨӨГЭЙХИДТЭ БОДОТО ТУ ҮАЛАМЖА ХЭРЭГТЭЙ

Буряад Республикын Президент Л. В. Потанов Хяагтын аймагаар албанайнгаа хэрэгээр хаяхан ябахдаа, иигэжэ мэдүүлбэ: "Агрпромышленна комплексе гүрэнэй талаһаа гуримшуулхын тула нэн түрүүн үнэ сэнгүүдэй асуудалыг зүб мүрөөр шийдхэхэ, аграрна секторэй доошоо уналгыг зогсоохо ёһотой".

Промышленна болон хүдөө ажыхын продукцияг худалдан абалгын сэнгүүдэй гуримшуулагдаагүй, мүнгэ зөөрин дуталдан дээрһээ хүдөө ажыхын байдал иимэ хүндэ бэрхэтэй байдалда ороһон байна гэжэ Президент, ажыхынуудай хүтэлбэрлэгшэдтэй, мүн хүдөөгэй зонтой хөөрэдхэхдөө, онсолон тэмдэглэбэ. Хүдөөдэ үгтэһэн мүнгэн дээрэ нэмэри түдбэри түлэхэ тушаа Хяагтын-Адагай гахай үсхэбэрлэг комплексын директор Г. Я. Поломшнов нүхэр Потановта хэлээ. Тус ажыхын хүтэлбэрлэгшэ өөрынгөө ажыхын байдалыг эли тодоор харуулаа.

Манай аймагай хүдөө ажыхын байдал республикын бусад аймагуудтай тон адлирхуу. Хаа хаанагүй ниитын малай тоо толгойн хороно, ашаг шэмэнь доошолно. Илангаяа хонин ажалай халбари муу байдалда ороһонхой. Забайкалийн нарин ноһото үүлтэрэй хонидой тоо толгойн доошоо орожо, дэлхэйн дэлгүүр дээрэ эндэхэ ноһонхой үнэ сэнгэй доошоложо байһан ушараар Президент ханаата боложо байһанаа элрхэйлээ. Даб дээрэ республика дотор 1800 отара хонид үгы болгодоо гэхэ гү, али 10000 хониншод ажалгүй болоо.

"Дружба", Равжуровай нэрэмжэтэ колхозуудай ороһонхой тоогууд дээрэ ажалшадтайнь уулзажа хөөрэдхэхдэнь, тоһо, түлһинь материал, занас хэрэгсэлүүдэй болон түлээ залһанай мүнөө сагта үлгэтэй боложо байһан тухай хэлһэн байна. Түхэрээн гурбан жэл соо үдхэнэн малаа хотын дэлгүүр дээрэ асаржа, миинтээр тушааха гэһинэ хайшааб?

Эдэ бүхэ асуудалнуудыг шийдхэхэ хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхэб гэжэ Президент найдуулаа. Тусхайлан хэлэбэл, колхоз, совхозуудай үйлдбэрлэһэн ороһо таряагаар шубуунай фабрикануудыг хангаха асуудал болон. Тонхой болон хүнэй заводуудай үмсэлэлгын зарим акцинууд хүдөөгэй үйлдбэрлэгшэдтэ үлэхэ ёһотой, үгы хаань, үмсэлэлгын асуудалнуудыг ондоо болгон хубилаха гэжэ тоолоһон байна.

Мүнгэ зөөри хаанаһаа олохоб? Акционернэ "Кяхтаплавшпид" бүлгэмэй хүтэлбэрлэгшэд Буряад Республикын Президенттэй уулзахадаа, энэ асуудал тэбья. Урдань плавикошпатовта зүйнүүдыг гаргажа байһан тус предприятие урдань тогтууритай үрэ дүнгүүдыг туйладаг наа, мүнөө үедэ өөһдэнь мэдэлэй мүнгэ зөөригүйдээрһээ Монгол оронһоо руда худалдажа абахаяа болибо. Үнгэрһэн жэлдэ энэ предприятие үмсэлэгдэжэ, энэ зүйл худалдажа абахэ 20 гаран хэлсээнүүд баталагдаһан байна. 500 миллион доллар сэнгэй химико-металлургическа шэнэ комплекс бариха проект зохбохо

асуудал Правительствын толгойлогшын үзэмжэдэ табигдаа. Энэ комплексын үйлдбэрлэһэн продукцияг дэлхэйн дэлгүүр дээрэ үнэ сэнгэтэй тоологдодог гэхэ гү, али атомна ба машина бүтээлгын промышленностида тон хэрэгтэй болохо гэжэ акционернэ бүлгэмэй генеральна директор В. П. Цегельник болон проект зохбоһон авторнууд тоолохо байна. Тэрээнһээ гадна Яруунын болон Хэжэнгын уурхайн нөөсөнүүдыг ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэжэ, эдэ аймагуудта экономика сүлөөтэ зоньин эрхэ олгогдоходонь, хүршэ Сэлэнгын аймагай шахтёрнуудай коллективүүдтэ нэмэлтэ ажал олгохо ба хариин гүрэнүүдэй зөөри хэрэглэдэг болохо юм. Энэ проект олоной үзэмжэдэ табигдажа, илангаяа хариин гүрэнүүдэй зарим фирмэнүүдэй анхаралда абаха ёһотой. Президент тус проекттэй дүгөөр танилсаха байһанаа найдуулаа. Холимог гурил үйлдбэрлэдэг ноютагай заводой хаагдажа байһан тухай асуудал баһал харагдаба. Хяагтын ээрэлгын-трикотаж хубсаһанай фабрика хлопоггүй дээрһээ гурбадахи нараа хүдэлэнгүй. Энэ фабрикыг адагын жэлэй турша соо түүхэй эдээр хангаха хэрэгтэ бүхэ хүсээ хандуулхаб гэжэ Президент хэлээ. Тийһээ тиитэрээ фабрикийн үйлдбэрлэһэн продукцияг зондо тон сэнгэтэй тоологдодог байна бшуу. Аймагаар ябахдаа, Сүхын арһанай заводтой дүгөөр танилсаа. Энэ завод экологийн шалтагаанаар үшинэй хаагданхай бшуу. Агаар сээрлэхэ түхээрлэгшүүдыг табияжа, тус предприятиян ажалыг хэрэгтэй гэжэ Президент тоолоо.

Хилэ шадар оршодог Наука тохсонхой тамуужагай албанай захираганы шэнэ байһан хараба. Энэ байһан мүнөөнөө мобелсээр ганса хангагдаагүй, мүн хэлхээ холбоһонхой энэ үеын эрилтэдэ харюулама тухэсэрэглэнүүдэр хангагданхай. Эрбэ бүхэлхэ ажалтай Президент мүн лэ дүгөөр танилсаа. Энэ хэрэгтэ 200 гаран миллион түхэриг хэрэгтэй болон.

Аймагай түлөөлөгшэдэй хэбаадалгатай үйлдбэрийн суглаан дээрэ Л. В. Потанов үгэ хэлэхэдээ, Росси дотор социальн-экономическа байдалай улам мууджа байһан, байгша ондо энэ уналгын үргэлжэлхэ байһан тухай онсо тогтобо. Республикынгаа байдал дээрэ тогтожо хэлэхэдээ, Россин Федерациин Правительствын ба Финансын министрствын урда бюджетдэй мүнгэн урьһаламжын ондоо схемэ бии болгохо асуудалыг шийдхэн тухайнаа мэдүүлээ. Мүнөө жэлдэ хүдөөгэй хүдэлмэриэлэгшэдэй суглаа үнгэргэжэ, мүнөөдэрийнгөө байдалыг хэлсэхээр саг хүржэ ерээ гэжэ Л. В. Потанов түгэсхэлдөө хэлһэн байна.

Буряад Республикын Президент албанайнгаа хэрэгээр тус аймагаар ябахдаа, Хяагтын гарнизонной сэрэгэй алба хаагшадтай ба хилын харууладтай уулзаһан байна.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэлбэлэй албан.

Үүлтэртэ малай "Бурятское" предприятиян мэргэжэлтэдэ мори хаана худалдажа абаха болохоб, тоног зэмсэгын хэдытэб гэхэн асуудалтайгаар хүн зон олоор хандадаг болонхой.

Мүнөө үедэ республикынай хүн зон үмсэлгөө мэдэлдэ 12,3 мянган мори харуулажа, барижа байдаг. Колхоз, совхозуудта хүдөөгэй бусад ажыхынуудта 56,6 мянган, таряашанай болон фермерскэ ажыхынуудта 3,8 мянган морин тоолодоно. Городто ажыхуудга 5 эрхэтэд лэ мори баридаг юм.

Мориной ямар аша тухатайнь ниитэ олондо мэдэжэ ааб даа. Нүүлэй дүрбэн жэлэй туршада хүн зон үмсэдөө урданайхиһаа хоёр дахин шахуу олоор мори баридаг болоо.

Колхоз, совхозуудай гэшүүд бэшэ зон үмсэдөө мори бариха эрхэтэй болонхой гээд хануулаа. Ямаршье ажыхыһаа, мориной заводһоо, үүлтэртэ малай совхозһоо, гүрэнэй предприятиһаа хүдэлмэрийн гү, али үүлтэртэ мори худалдан абаха болон.

Үүлтэрэй онсо шэнжэлээ, наһанһаа, бусадшыг олон зүйлнүүдхээ дуудыдан, үүлтэртэ мориной сэн 7,5 миллионһоо 10 миллион түхэриг хүрэтэр юм. Ноютаг ноютагуудай зон адуушадһаа, мүн мал үсхэбэрлэдэг бусадшыг зонһоо мори худалдан абахдаа, 3 миллионһоо 4 миллион түхэриг хүрэтэр сэнгээр хэлсэжэ, 6-7 харатай унаган 600-700 мянган түхэригөөр дурадхагдана. Таряашанай, фермерскэ ажыхынууд ажалша моридыг 2,5-3,5 миллион түхэригөөр худалдана.

Мори үмсэдөө абахдаа, худалдан абалгыг гэршэлһэн документ тухай мартажа болохогүй. Мориной нэрэ, наһа, үнгэ зүһэ, бусад шэнжэлүүдыг гүйсэд заагданхай байха ёһотой.

Россин Федераци дотор Роспотребсоюзай эмхинүүд мориной тоног зэмсэгээр хангадаг юм. Буркоопсоюзай худалдаа наймаанай эмхинүүд болон баазанууд республикын ажыхынуудта мориной тоног зэмсэг, ашаа шэрэхэдэ хэрэглэгдэдэг зүйлнүүдыг худалдадаг. Арба гаран янзын тоног зэмсэг дурадхагдадаг. Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин районной эмхинээ (райпо) эмээл, хумууд, хазаар гэхэ мэтыг худалдан абахдаа, хүдөөгэйхидтэ аятай.

Дэлгүүр: үнэ сэнгүү асуудалнууд

МОРИН ХЭДЫТЭ ТОНОГЫНЬ ҮНЭТЭЙ ГҮ?

Энээнэй тулада колхоз, совхоз таряашанай, фермерскэ ажыхын хүтэлбэрлэгшэд райпотребсоюз мэдүүлгэнүүдыг бэшэхэ зэргэтэй. Үнэ райпотребсоюзуд Буркоопсоюз мэдүүлгэнүүдыг эльгээдэг. Тийһээ Буркоопсоюзай түлөөлөгшэд Новосибирск, Томскын областнуудһаа, Красноярск хизаарһаа тоног зэмсэг асаржа, иимэ сэнгэ мүнөө худалдана гэбэл:

- 1. Хазаар -32-33 мянган түхэриг
- 2. Улам -10
- 3. Ногто -19-20
- 4. Боожо -32-33
- 5. Хударга -27
- 6. Седелко -43-44
- 7. Сергельник -8-9
- 8. Хумууд № 2 -150
- 9. Хумууд № 3 -162
- 10. Хумууд № 4 -175
- 11. Сопхон -4
- 12. Эмээл -450-500

Эдэ бүгэдэ абахын тула түлөөлөгшэ оруула хэрэгтэй.

Буркоопсоюзай баазаһаа гадуур заводской "Бурятская" коньяк ипподромтойгоо суг Россин Федерациин ондоо область, хизаарнуудһаа мориной зэмсэг асарха, худалдаха аргатай.

Л. ХАМ
Буряад Республикын габыата зоопет

ӨӨРЫН ХИЛЭЭМЭН АМТАТАЙ...

Хурамхаанай колхозой Дээдэ-Томогтын тракторно-таряан ажыхын механизаторнуудай хамтын байрын дэргэдэхэ столово соо хилээмэ бариха электро-пезнэн тодхогдобо.

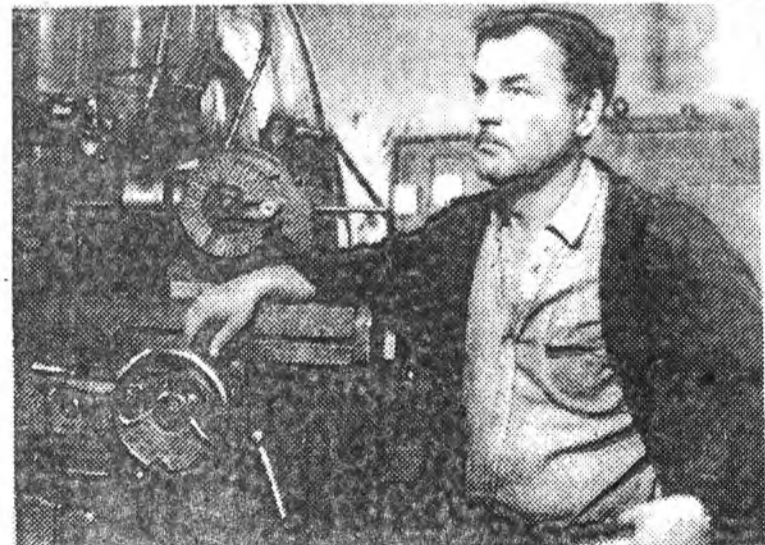
Энэ пезнэнгэй хүсөөр үдэр бүри нэгэн доро 100 бүүлхэ хилээмэн баригдаха юм.

Тийн колхозой механизаторнууд өөһэдынгөө ороһо таряа Могойто хууриной машинно-техническэ станцида абаашажа, тэндэхэ тээрмээр гурил гаргана. Тэрэл гурилаараа хилээмэ барижа, гансашье механизаторнуудаа хангаха бэшэ, мүн холо, ойрын гүүртэ, отара болон фермэнүүдэй хонишод, малшад, үхэршэд, адуушадта хилээмэн абаашагдахаар хараалагдана.

Эндэ тогооһон эхэнэр Евдокия Гомбоева, туһалагша Туяна Гыртенюватай сугтаа хилээмэ баригшаар хүдэлнэ.

Манайда хилээмэ барихада, хэрэгтэй нүмэн булта бии. Гурилшыг, эһэрбэришыг дутамаг бэшэ. Гэр байра соомнай таатай зохид, дулаан. Зайн галшыг таһалгаряагүйгөөр үгтэнэ. Түрүүшын хилээмэнай таряа хуряалга дээрэ хүдэлжэ байһан механизаторнуудай магтаалда хүртөө. Энэнь найшаалтай. Эдэ үдэрнүүдтэ сүүдхэдээ 100 гаран бүүлхэ хилээмэ баринабди, - гэжэ тогооһон Евдокия Гомбоева хөөрэнэ.

Иигэжэ хилээмэ бариха шэнэ пезнэн хүдэлжэ эхилбэ бшуу.
Г. ОЧИРОВ.

Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой эгээл томо инструментальна цехтэ 5-дахи разрядай үрэмдэгшэ В. И. Зеленин 1969 онһоо хойшо нэгэл газартаа таһалгаряагүй хүдэлжэ ябана. Тэрэ хүдэлдэг участогайнгаа арбаад үрэмдэгшэдэй дунда наһаараа эгээл аха захань болон, дүй дүршлөөр баян, хүндэтэй ветерануудай нэгэн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. И. Зеленин. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Малай үбэлжэлтэ

ХҮШЭРХЭ БАЙХАНЬ

Туранай совхоз мүнөөнөө орёо, байдалда аймаг гансааран эбэртэ малайнгаа тоо толгой адуун хүрэгөө байл болгобогүй.

Энэ жэлэй малай үбэлжэлтэ орёо, хүндэ хүшэр байдалда хүлээгдэнэ. Ажыхын 2000 тонной үхэр, 400 гаран адуун үбэлжэлгэдэ оруулагдаа ёһотой юм. Зүгөөр... Түлһинэ худалдажа абахыг занас хэрэгсэлнүүдыг олохо салин хүлһээ саг соо түлэхын тула мүнгэ хүрэгтэй болодог юм ааб. Мүнөөнэй сагта үхэр үүсэлжэ, худалдаагүй мүнгэн хаанаһаа олодог талаар хүтэлбэрлэгшэд үхэр, Хүлтэгэй мяханай комиссонууд тушаахаар түсэлбэнэ. Үнэ харарада тэдэнэр 250 тонной малаа тушааһан байна.

Мүнөө сагта адуу малай гол олзо оршожь болмо. Тиймэһээ совхозын экономика дахы мэргэжэлтэд олзо хаанаһаа оруула байһан тодорхойгоор тооложо байһан. Совхозой директор Маншеевэй мэдүүлгэ ёһоор, үхэрнүүдыг тушаажа, 700 шахуу түхэригэй олзо оршо абаха.

Адууһа малаа бүтэн бүрэн шадал тэнхэзэнь алдату гүйгөөр үбэлжүүлхын тэжээл яһала ехэ хэр болохо байна. Гансаа аяар, 10 мянган центер доошо бэшэ нөөсэлэг ёһотой. Зүгөөр энэ жэлдэ байдалаар эды шэнэн нөөсэлэхэ гэһинэ угаа хүшэр гэхэдэ, Түнхэн ноютагаар ондо ган гасуур боложо, муртэй хуряагдабагүй. Совхоз дирекци иимэ байдалыг оробошье, бэдэржэ тэжээлэ гаргашалхаар хараалдана.

В. ШАГА
Түнхэнэй аймаг.

ХУРЯАЛГА
ДУҮРЭБЭ

Хориин аймагай ажыхынуудта ниитын адууһа малда үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри дүүрэнгэжэ байна. Нүүлэй мэдээгээр, 115 мянга гаран центнер үбһэн, 132 мянга гаран центнер силос нөөсөлөгдөө.

Тийхэдэ аймагай ажыхынуудта байгша онгой ургаса хуряаха хүдэлмэри түлээг дундаа ябуулагдана. Эдэ ажыхынууд 16 мянга 748 гектар газарһаа ороһонхой ургамалнуудыг хуряаха ёһотой юм.

Аймагай ажыхынууд сооһоо Үдын хамтын ажыхы

ургаса хуряаха хүдэлмэреэ эршэтэйгээр ябуула. Мүнөө эндэ 1248 гектар газарһаа таряан хуряагдажа, ажыхын амбаарта 13,5 мянган центнер ороһон оруулагдаа. Тийхэдэ 460 гектарта таряан баал болгодоо. Дээдэ-Тайлсын ажыхы ороһо таряанай найн ургаса абана. Нэгэ гектар бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер шахуу таряан хуряагдана. Хасууртайн совхоз, Анаагай, "Георгиевский" гэжэ хамтын-хубийн ажыхынууд мүн лэ муу бэшэ ургаса абана.

Манай корп.

ТҮБЭЙ ТҮРҮҮШЫН АЛХАМУУД

Хэжэнгийн аймагай хууринда элүүржүүлгын түб нээгдээ хэн. Хүн зоние хамгаалгын хамгаалгын министрство, бусадшы эмхинүүд аман зургаанууд энэ хэрэгтэ шадалаа зориулаа юм. Ушарһаа тус түб хууринда нээгдэб анханай түбхинэн ханхай шаржуулгын медсанчасть хаагдаһан бишу. Медсанчастьин хоёр бэйшангыг нотагай элүүрье зургаанууда дамжуулаха ээрийн абтахада, дээрэ анханай түб түхээрхэ гэлэн илангалаа хайшаагдаа хэн. Социальна хамгаалгын байһан В.А.Агалавагай оролдосонь эндэ ехэ юм. Ивалдуудай түб байгааһин ханхай буланда оршонхой. Тага тужа соо хэды гоёб! Гажоной эрьдэ амаржа сэдхэдэ одоо намдуу, дутын ой соо үмир жэмэс Агаарын ариухан, сээжэ андалжал байһайб гэмээр. Хөөрхэ хууринай дэргэдэ аргалхада аша туһатай би юм. Энэ шабар аргалга эсгэдхээр асарагдадаг. Түбүүд Росси дотор тон юм гэдэ тэмдэглэлтэй. Эхэри мэрэгжэлдэнэ, бусаахын тула оролдог бэын тамир шадалынь гэлэн зорилготой. Энэ түбү түрүүлгын алхамууд Хүн зоние социальна

хамгаалгын министрствын түлөөлөгчү пүтөвконуудаар хүл, гарай үбшэнгэй зон хоёрдохи жэлэе иишэ ерэнэ. Нэгэ хүнэй амаралта ба эмнэлгэ 24 үдэрэй гээд тоологдоно. Нэгэ мүһөн 50-60 хүн аргалуулаха аргатай. Физио-эмнэлгэ, электрофорез гэхэ мэтэ бии. Эндэ хэрэгтэй оньһон хэрэгсэлнүүд, приборнууд тодхоогдонхой. Шабаар эмнэдэг кабинет соо мүн лэ медицинһын заабаряар аргаламжа хэгдэдэг. Түбэй директор Л.И.Бахарева коллективийн гээ мүнөөнэй ажал, хараа зорилгонууд тухай амарагшадтай хая уулзахадаа, хөөржэ үгөө. Нёдондой июль һараһаа 500 гаран хүн эндэ амараа юм. Зарим зон хоёрдохёо ерээ. Гэхэ зуура инвалидууд-колясочнигууд мүнөө дээрэ эндэ амарха аргагүй. Юуб гээб, тусгаар лифт түхээрэгдээгүй, жэжэ бужа бусадшы түхээрэлгэнүүд тодхоогдоогүй байһаар. Федеральная бюджетдэ тус түб һомологдоно. Комплексно эмнэлгэдэ хэрэгтэй түхээрэлгэнүүд октябрь һарада абтахаар хүлээгдэнэ. Ажалай кабинетүүд—столарна, оёдолгой мастерскойнууд байгуулагдаха юм. Эдэз хоолоор хангалгын асуудал бэрхэтэй гээд Любовь Ивановна хөөрөөгөө саашань үргэлжэлүүлбэ. Саг үргэлжэ эдэ хоолой зүйлнүүдээр хангадаг эмхи үгы. Хүн зонһоо мяха, овош худалдан абаха саг гарана. Хамһабарин ажахы байгуулаха асуудал табигданхай. Теплицэтэй огород эрхилхэ тухай хөөрэлдөөн болоһоор. Мүнөө дээрэ хартаабха таряад, һаянай хуряжа абаа. Эндэ хүн зон хоорондоо аятай

таатайгаар харилсана. Амаралтын үдэшнүүд эмхидхэгдэнэ, заримдаа уулзаһан хоёр гэрлэнэ. Түрһэн үдэрнүүдые суттаа тэмдэглэдэг, долоон хоногтоо хоёр дахин баянист ердэг юм. Саашадань тус түбье хүгжөөхын, үргэдхэһын тула угаа ехэ ажал хэгдэхэ ёһотой. Энэ хэрэгтэ Буряад Республикын Правительство онсо анхарха зэргэтэй. Магад, энэ түбье регионууд хоорондын болгохо гү? Тиигэ һаа, түбье хүгжөөлгын асуудал саг соогоо шидхэгдэхэ байһаа. Гэхэһээ гадна түбтэ ходо туһаламжа хүргэжэ байха спонсорнуудые олохо шухала. Улаан-Үдэһөө иишэ зорижо ерэхэн дүтын зам бэшэ. Алар 200 модоной зай дабагдаха болоно. Автобусхо автобусто гү, али поездоо автобусто һууха хэрэгтэй. Магад, энээн тушаа бодожо үзөөд, түбтэ ерэхэ, мүн эндэһээ ябаха үдэрнүүдтэнь автобусоор тусхай рейс хэхэ байгаа гү? Гэхэ мэтэлхэ һабагшалаа һаа, бодожо үзэмөөр юумэн олон ааб даа. Бүхы дээрэн абаад харахада, эндэхи эмшэд, санитарканууд, тогоошод, хангалгын албанай бусадшы хүдэлмэриэлгшэд ехэл анхаралтайгаар, хүндэтэйгөөр үбшэнгэндэ хандана. Палатагуд соо һаруул, сээр, телевизор, библиотекэ, шатар, теннис—хуу бии. Врач Н.П.Недорезова эм домдо ородог ургамал ногоо суглууддаг, тэрэгээрэ аргалдаг юм. Улаан-Үдэһөө ерһэн Г.В.Иванюхын һанамжа дурадхя: "Хоёрдохёо иишэ ерээб. Тулгуургүйгөөр ябадаг болооб. Врач Наталья Павловна Недорезовада илангала баяртайб. Зүүгээр хадхажа, эм домдо ородог

ногоогоор аргалхадань, ехэл туһатай байһаа. Эндэхи медсестранууд хуу һайнууд, Миний һанамжа гэхэдэ, аргалуулагдай дунда соёлой хүдэлмэри ябуулбал, һонин бэлэй". Шүлэг бэшэдэг В.И.Саватееватай танилсаа һэм. Эрэмдэгби гээд уруу дуруу болохогүй, хүгтэй зугаатай хүн юм. Шүлэгүүдэ уншахада, сугларгаһад досоогоо һэг гэжэ һэргэлхэндэ, шарайнуудын урматай дорюун болошодог. Үнэхөөрөөшье, урданайхидаал адли элүүр мэндэ, бэе лашам дүрбэн тэгшэ болоогүйше һаа, сэдхэл бодооло сэлмээхэ, үглөөдэрэйгөө байдалда этигэл олохо гээшэ хэды сэнгтэйб! Газаамнай хүйтэржэ, шэмэрүүн үбэнай ордоһоһоор ерэхэн. Мүнөө намарай намуу сагыше һаань, үбэлэй үе тухай эртэһинээ бодомжолоогүйдэ аргагүй. Амарашадай даарахагүйн, эмнэлгээ орхёод, саһаа урид ябахайн тула байраа дулаалха, халуун уһаар хангалгыг таһадуулахагүй шухала. Аймагай поселково захиргаанууд энэ талаар туһаламжаһаа арсахагүй гээд һанагдана. Туһан, зобонһон зондо туһаламжа, байдалынь хүнгэдхэхэ талаар түрүүлгын алхамуудые хэжэ байһан түб республикын олонийтын, эндэ хабаатан албан зургаануудай ашаар дам саашадаа урагшатай хүгжөөгдэхэ бээ гэлэн найдалаа элирхэйлэе.

А.МОЛОНОВ,
Россин Журналистнуудай
холбоондэ
гэшүүн.

Ургуулагшад энэ намартаа огород сооһоо ногоон эдэгээ ногоон эдэе даһалжа, варенинүүдые бэлдэжэ дүүргэхээс энэ зураг дээрэ байһан Анна Ивановна Морозова 40 жэлэй тусгаа соо 12-дохи ПТУ-да экологоор, саад ургуулагшаар аргалагшай ажаллаһаар. Энэ хүнэй сэдхэлдэ таарама түбэлээрэ үнэн зүрхэнһөө оролдон хүдэлжэ байһаниень

УРАГ ДЭЭРЭ: А.И.Морозова ажал дээрээ. М.ШАНТАКОВОЙ фото.

БЭДЭРЭЛГЭ ҮРГЭЛЖЭЛ ҺӨӨР

Эсгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ баатар бая харуулан сэрэгшэд орден, медальнуудаар шагнагдадаг байһан гэжэ мэдэнбди. Зүгөөр зарим сэрэгшэд элдэб шалтагаанаар үлгэ үе болотор гэдэ шагналануудаа абажа үрдэггүй байһан эшэ. —Үнгөрөөд байһан үе соо, мүн мүнөөшье бэдэрэлгын ехэ дэмэри хэнэбди. Тэрэнэй ашаар манай ветерануудай дундаһаа энэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид В.А.Семусевэй "Шан зоригтой түлөө" гэлэн медалаар шагнагдаһан тухай материал бодо бэлэй,— гэжэ дайнай, ажалай ветерануудай Хойто-Байгалай аймагай соведэй түрүүлгшэ Ф.Ф.Некрылов хөөрэнэ. Аймагай, тосхойн захиргаануудай хүтэлбэрилэгшэд, сэрэгэй саариадай хүдэлмэрилэгшэд дайнда шархатажа, инвалид болон Василий Алексеевичтэ тусхайтаар ошоно, таби гаран хэжэ туршада эзээ хүлээһэн шагналынь барюулжа, үндэр аятай болоһон үбгэжөөлые аргагүй баясуулаа ха юм. Нижнеангарскын дунда хургуулийн хуушан байһан соо оршодог манай түүхын болон хизаар ороноо шэнжэлгын музейд байто-Байгалай аймагһаа дайнда хабаадагшадтай алдар солые харуулан материалнууд суглуулагданхай. Бэдэрэлгын бүхы хэрэгүүдтэ аймагай хургуулинуудай хурагшад хургалгаһаар хабаадалсана. Суглуулагдаһан материалнуудайн тус тус тэрэ холын дайн байлдаан соогуур нотагай хүбүүдэй гэртээ хэһэн бэшгүүд, хуушарһан дүр зурагууд онсо хуури эзэлнэ. Эндэ Новосибирскын бэдэрэлгын отрядтай гэшүүд Ленинград дээр дайн байлдаан соогуур хураггүйгөөр үгы болоһон аймагайны хүбүүн, младша сержант А.Г.Верхотуровой медальон тус музейдэ эльгэһэн байгаа. Мүн Киевскэ областиин Украинска музейн хүдэлмэрилэгшэд ганса нэгэ, хоёроороо эндэ хүдөөлүүлдэгһэн сэрэгшэдэй хүүрнүүдые нэгэ газарта суглуулан, хүдөөлүүлжэ байха үедөө Хойто-Байгалай аймагһаа аймагдордон сэрэгшэн М.К.Парфентьевые тодорүүлһан байна. Эндэ ондоо түрһэн Михаил Кирилловиче тодорүүлһан медальон тус музейдэ эльгэһэн байһан гэжэ тоолодог байһан юм. Эсгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеран энэ гэртэ "Шан зоригтой түлөө" гэлэн тусхай гаршагуудые түмэр дээрэ һиилэжэ дайнда аргагдаһад ажаһуудаг гэр бүхэндэ хадагдан байна. Тиихэдэ аймагай, тосхойнуудай захиргаануудай һомолдон мүнгөөр дайнда аргагдаһад тусхай гэр байра үгтэнэ. Нижнеангарск, Янчукан хургуудай дайнай инвалидууд С.Н.Лысин, И.А.Зубакин, А.И.Макаров гэгшэдтэ хэдэн миллион түхэриг сэнгтэй шэнэ гэрнүүд гээ.

Үндэр һаһатай болоһон дайнай, ажалай ветеранууд аймагайнгаа, тосхойнуудайнгаа захиргаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй аша туһаар хамгаалга туһаламжа, тэдхэмжэ абажа байхыень харахада, ямар үрмэ баяр түрүүлнэ гэлэшэб! Эдэ бүхы хэмжээ ябуулга бэелүүлхэ хэрэгтэ дайнай, ажалай ветерануудай аймагай соведэй түрүүлгшэ Ф.Ф.Некрыловэй хуралтан хубитань ехэ юм.

Т.БАДМАИН.

ЭБТЭЙ ЭЭТЭЙ БҮЛЭ ШЭНГИ

Дээдэ-Жэрэм тосхойн нэгэ гудамжада үндэр һаһатай болоһон үбгэд, хүгшэдэй байха байһан гэр ашагалгада оруулагдаа хэн. Нютагайнгаа үбгэд, хүгшэдэй ядабери зоболонгүй, өөрын гэхээр дулаан таһалгатай, эдэ хоолой байра байдал түбхинүүлхэ хэрэгтэ Дээдэ-Жэрэмэй хүдөөгэй захиргаанай гулваа Г.Ф.Дорофеева горитойхон анхарал, оролдог гаргаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй ха. Галина Федоровнагай үдэр бүрийн харгалзалга доро тосхойн участка болонийн хуушан гэр түргэн саг соо заһабарилагдажа, эдэнэртэ бэлэглэгдэн байгаа. Мүнөө тус байшангые Л.И.Русина хүтэлбэрилнэ. Үбгэжөөлнүүдые энэрхы сэдхэлтэйгээр харуулаха талаар эбтэй ээтэй коллектив эндэ байгуулагданхай. —Иигэжэ һаһатай болоһон үбгэд, хүгшэдэй мэдэлдэ ветерануудай байһан гэр соо тааруу зохид байра байдал түхээрэгдэнэ байна. Мүнөөдөө найман хүн байрлана. Эдэнэр нэгэ сагта үглөөнэй, үдын, үдэһын хоол баридаг юм. Эдэнэрэй зариманинь байшангайнгаа хамһабарин ажахыда хүдэлдэг. Тэдэнэй нэгэн Е.Д.Волгунов байра соогоо амаржа һуухаяа мэдэхгүй, сарюун үбгэжөөл юм. Егор Дмитриевичэй уран гараар үетэн нүхэдэйнь амаржа һууха һандали, столнууд байрын газар табигданхай байдаг. Эдэ бүгэдынь харахада, урма

баяр түрүүлнэл даа,— гэжэ Людмила Ивановна омогорхон. Байһан гэрэй ашагалгада үгтэхэдэ, гансал үбгэжөөлнүүдые түбхинүүлхэ гэжэ һанагдаһан байгаа. Харин эндэнь элдэб шалтагаанаар эхэ, эсэгэһээ таһарһан табан үхибүүн байлгагдана. Хүгшэн эжынэр эдэ үхибүүдые харахада, аша гүшанараа үргэһэн мэтэ эдэнэртэ ханджа, эб ээтэй нэгэ гэрэй бүлэ болонхой ажаһууна. Ветерануудай байшангай медицинскэ сестра Елена Астахова, тогоошон эхэнэр А.М.Клементьева, эдэнэртэ үдэр бүри шахуу ерэхэ байдаг социальна хамгаалгын албанай хүдэлмэрилэгшэд Г.В.Люценко, Н.В.Русина, Е.Н.Емельянова болон бусад үндэр һаһатанай дунда эгээл хүндэтэй нүхэдын болонхой. —Хабаргаа хэдэн мэлшээг хартаабха болон огородой бусад ургамалнуудые һуулгаа һэмди. Зунай һарануудта үгэрэ, помидор, мангир болон бусад ургаса хуряжа, үбгэд, хүгшэдөө урмашуулаа һэмди. Һаянай хартаабха элбэгээр хуряжа абаабди. Мүн гахай, тугалтай болонхойбди. Сэхыень хэлэхэдэ, ерэхээ байгаа үбгэдөө эдихэ өөрын мяхан, саалатай болохобди,— гэжэ Людмила Ивановна хөөрэнэ.

Т.СТЕПАНОВ.

Дайнай, ажалай ветерануудай госпиталин дэргэдэ "Ветеран-фарм" гэлэн фирмэ бии болгогдобо. Тус фирмэ госпиталин ахмад врач В.А. Тарнуевай үүсхэлээр байгуулагдаа юм.

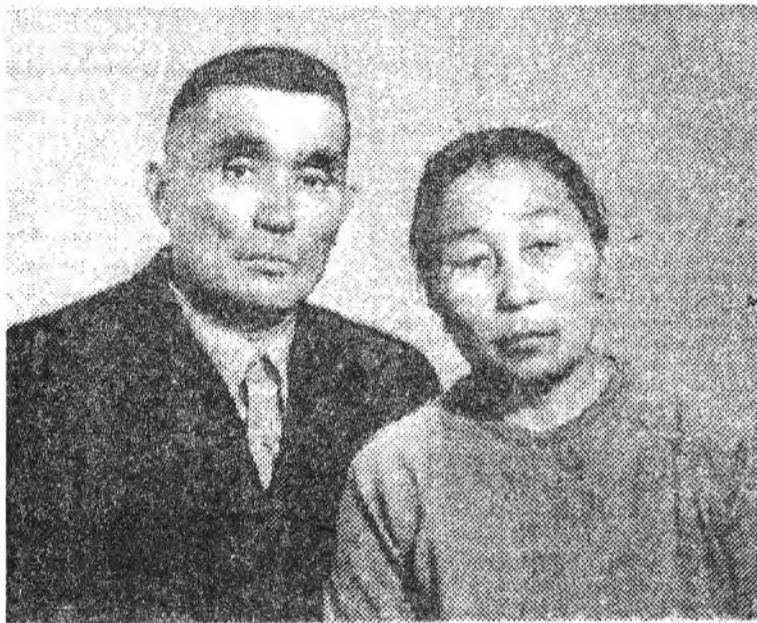
ШЭНЭ ФИРМЭ

Энэ фирмэ һаянай байгуулагдажа, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшөөр Ш. Б. Гармаев томилогдоһон байна. "Ветеран-фарм" фирмын гол зорилгын госпитальдо, мүн республикын больницануудта ондоо тээһээ эм домуудые, бусад шухала хэрэгтэй зүйлнүүдые асаралга болоно, — гэжэ госпиталин ахмад врачай орлоһо Н. Н. Мотоев хөөрэнэ. Манай республикын больницануудта асарагдаха эм домууд олзын хэрэг эрхилхэ аргаар эмхидхэгдэхэ юм. Шухала удха шанартай энэ хэрэгтэ Австриин мэдээжэ "Меркль" гэжэ фирмэ туһалха болобо. Энэ фирмын түлөөлэгшэд манай хүршэ Монгол Уласай ниислэл - Улаан-Баатар хотодо байрланхай юм. Эндэлхэ 100 миллион түхэригэй эм домууд Улаан-Үдэ хотодо һаяар асарагдахаар хүлээгдэнэ. Хэнэйше мэдэхээр, дэлгүүрнүүд дээрэ эм домуудай элбэгше һаа, шухала эдэ зүйлнүүд хомор, ехэ үнэтэй сэнгтэй болонхой. Госпитальдо аргалуулхаяа ороһон үндэр һаһатайнууд хэрэгтэй эм домуудаа хаанаһаа олохо болоно даа. Мүнөө үедэ саахарай үбшэн, мүн онкологидо, уушханай ханжадан болон бусад хүндэ үбшэнүүдые аргаа болохоодо, эмүүд дутагдана, олодохёошье болинтоо гээшэ. Энэһинээ гадна ороной медицинһын фабрикануудта үйлэдбэрилэгдэнэ эмүүдые худалдажа абахань хүндэ болоо гэжэ мэдэнбди. — Гээд Никифор Нагуславич үгээ үргэлжэлүүлнэ: — Жэшээлэн хэлэхэдэ, саахарай үбшэндэ дайрагдаһан хүн зондо аргагүй ехэ туһа хүргэдэг инсулин багаар, үсөөнөөр гаргагдана. Тимэлхэ ондоо аргаар эдэ бүгэдые бэдэржэ, олоһон байнабди. Австриин "Меркль" фирмын манай республикын антэкэнүүдтэ эльбэгшэн эм домууд мүнөө бии байгаа эмүүдтэ орходоо, хямда сэнгтэй аад, элбэгээрше асарагдахаар хараалагдана. Холын ороһоо олзын хэрэг эрхилэгшэдэй үүсхэл, оролдолгоор асарагдаһан эмүүдэй үнэ сэн бага зэргэ дээшээшье сэнгтэй һаа, манайда наймаалагдадаг эмүүдтэ орходоо, хямда байхаһаа гадна элбэгээр асарагдахань шуу. "Ветеран-фармын" хүтэлбэрилэгшэ Ш. Б. Гармаев эдэ эм домуудые хэдсээгээр худалдажа абаад, асархаяа Улаан-Баатар ошонхой. Һаһатай болоһон үбгэд, хүгшэд хэрэгтэй эм домуудай элбэг болохоодо бээ аргалуулаха аргатай болобо ха юм.

Б.ЦЫРЕМПИЛОВ.

ТООЛЖИ

ГАЗЛАГАА ГАЙГУЙ, ГЭРТЭЭ ГЭНЭГҮЙ

ЗУНАЙ найхан сагай ерэхэд, нотаг нутаараа ябажа, танил нүхэд, түрэл гаралнуудтаа уулзаж, ажагуудалаарнь нонирхожо, сэдхэхээ ханахаш даа.

Гэртээ гарахаа нэгэл бодол сэдхэхэем хүлгөөн юм. Жамбалай Жалсантан гэжэ миний эсэгым дүтүн түрэл айдаа заабол хүрэжэ. Дундабгайгаа уулзажа, мэндэнь мэдэхэ бодолтой ерэхэдэм, газлахаа ехэл хүлгөөтэй, хашаагай үүдэн сэлээтэй, трактораар хашаа соохи томо гэгийн амһарга руу уһа юулээд, нэгэ хүн гаража ябаба.

Энэ хадаа ехэ хүргэниинь Бодиев Бата-Мүнхэ гэшэ. Эдэрмэг нотагтаа түбхинэнхэй.

Ехэ хүбүүнгэйниинь Дамбиниматаниинь аяар Эрхүүгэй областиин Ангарскаа амаралтада айлшаар ерээд: "Эхэ эсэгынгээ хэр уһаа сахижа, мүргэжэ ябаһан Улаан-Хаан буурал баабайдаа, Сахууртынгаа хүүгэндэ үсэгэдэрэй мүргэжэ ерээбди", гэжэ эжынь тухагүй, хүнгэн дээрээ баяраар сэдхэхэнь билтаржа, халуун сайгаа, шанаһан талханһаа эхилээд, эдээн бүхэнэй зүйлөөр, алим жэмэсээр, "Амаретто" сэржэм-дүхаряа, хониной шэнэхэн мяхан - янза бүрийн эдсэгээр хүндэлшэбэ даа.

Дамбинимань наһагайшаг боложо ябана гэхээр.

Ерэхэ жэлдэ 49 наһанайнгаа жэл оруулхань гүб даа, - гээд, Дундабгаймнай хүбүүн тээшээ хараадхихадань, хүбүүниинь эхээ үгөөр хэлэшэгүй уриханаар хараад абана. Тиихэдэнь бага балшар, хонгор наһанайнь зулгыхан зан наһандань үлөөд байна гэжэ ажаглаадхёо нэм.

Дамбинима өөрөө эрдэмтэ

зоотехник мэргэжэлтэй. Любовь нүхэрын - экономист. Эхэ, эсэгын нургаалтай гэжэ абанаар ойлгохоор. Зулгыхан, урихан харасатай, хоёр ехэнүүд үхибүүдэй эхэ. Басаганиинь институт дүүргэхээ ябана. Хүбүүниинь сэрэгэй албанда байһанаа, амаралтаар ерэнхэй.

Удаадахи үринь - Гая ветеринар мэргэжэлтэй. Дээрэ дурдагдбан хүрэнэйнь нүхэр, Баһал сүлөөгүй, гэр табилсана. Хажуугаарнь арба гаража ябаһан хүбүүн ороно, гарана. Бато-Мүнхэтан хоёр хүбүүтэй гэжэ мэдэгшэб. Нэгэниинь хас сэбэрш гэшэнь, зурагтал найхан нюдэтэй. Яатарга Дундабгайга, сэбэр шарайе абажа гараһан хүбүүн гэшэб гэжэ харанб.

Елена - гурбадахи үринь, Улаан-Үдэдэ нүхэртээ үнинэй түбхинэнхэй. Экономист-бухгалтер. СМП-гэй барилгын организацита ахалагша бухгалтерээр ажалладаг. Амгалан сагай үедэ баригдбан коттеджд гэдэг гэр байрада түбхинэнхэй. Үри зөөри тэгшэ үдхэжэ, Александр нүхэртээс буудаг. Петя хүбүүниинь эрдэм бэлиг ехэ шудалаагүй, юрын зоной ажабайдалтай.

Зоя басаганиинь городто, 2 хүбүүдэй эхэ, Даба-Самбу нүхэртээ ажагуудаг. Хэлхээ холбооной оператор мэргэжэлтэй, зулгуу зулуур зангай эжы болонхой гэжэ адаглагшаб. Эдэнэй ехэ хүбүүн Амгалан хотынгоо 19-дэхи нургуулида эрхимээр нурадаг юм. Зунаингаа амаралтын үедэ Баяр дүүтээс нагаса эжыдээ айлшаддаг.

Олоной эжы Цымпила Бадагаровна 1928 ондо хуасай угай Бадагарай Базарсада гэжэ дунда шадалтай айлай бүлэдэ түрэн юм. "11 наһатай

болотороо хүгшэн эжынгээ альган дээрэ үдэһэнби. Түрэнэн эхрээ мэдэхгүй хүн гэшэлби даа", - гэжэ хөөрэнэ.

Эхэһээ бага балшараар гээгдэжэ, үншэрхын далайе үзэһэн хүн ха юм даа гэжэ бодобошье, үншэн үзүүртэ жаргадаг гэжэ зоной хэлсэдэгэй ёһоор, наһанайнгаа һайн нүхэртэй ушаржа, хубийн жаргал дүүрэн эдлэжэ нууна ха юм даа. Багахан наһандаа, 6-тай үедөө, үбгэн абадаа заалгажа, шоото дээрэ тоо бодожо нураһаниинь наһанайнь мэргэжэлдэ ехэ туһа болоһон юм. Тиихэ зуураа абан хэлэдэг байгаа: "Ёһоор зон хургаараа хоолойгоо тэжээхэ, бирагүй зон хүрзөөр хоолойгоо тэжээхэ".

Бинь ехэшье эрдэм шудалжа шадаагүйшье хаа, нүхэрэйнгөө хүдэлхэнлэ газарта бухгалтерар ажаллажа, нһанайнгаа амаралтада гараһан хүн гэшэлби даа. Ажабайдал гэшэ хүнгэн бэшэл ха юм даа. Зүбөөр ажагууха гэшэ хүнэй урда наһанай, эхэ, эсэгын буян гэжэ ойлгогшоб. 11 үринэрье түрэнэн хүм Мүнөө 5 үхибүүдтэй, 10 айна, зэрэртэй. Эхэ зургаан зүйл хамгаамтанай туһын тулада гэжэ Эдэрмэг нотагайнгаа үбгэд, хүгшэдөөр харын гурбан дүйсэндэ сугларжа, маани, магтаал уншажа, хойтынгоо буян үйлэдэдэг һайн заншалтай болонхойбди. - гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Хөөрэхыень шагнажа нуухадаа, ажаглаһанб: үнэхөөрөө маани мэгзэм ехээр уншадаг лэ хадаа, энэ Дундабгай 75 наһандаа сарюун сэбсэгэр зандаа ябанал даа. Нэгэ гомдожо, үгы бие дурдажа хэлэхэ юумэн үгы. Боди найхан сэдхэхэлтэйгээр үтэлжэ ябаха гэшэ ехын ехэ буян.

Дундаймнай - Жамбалай Жалсан юрын ажалша хүн нэн. Баряша Жалсан гэжэ алдаршаһан, холо ойро яһалал мэдээжэ хүн байһан юм гэшэл даа.

Иимэ бэлиг хүн бүхэндэ үгтэдэггүй. Угайн тэрэ бэлиг Галина басагандань дамжан оронхой.

Хоёр-гурбан жэл болоо. Хэжэнгын дасанда Монголһоо ехэ баряша ерээд, хүниие аргалжа байна гэлсээн болоходонь, үхибүүдээрээ онтободди. Тархи, үе мүүс муутайшуулай түрисэлдөөн, оошор, бөө бөө гэшхэлсэн алдажа, эмшэндэ орободди. Тэндэ Дундаймнай Галинашье бии. Галиин гар хараһаар: "Эсээб, тархиим эльбэ", - гэхэдэнь, зон ехэл гайхалсаа

гүрэндэ Сибириин арадуудай соёлой ехэ найр наадан октябриин долоонһоо арбан найман хүрэтэр үнгэргэгдэхэн. Энэ нааданда дээрэ дурсагдаһан нүхэд уридажа, манай Буряад Республикые түлөөлхэ аза талаанда хүртөө.

Залуу дуушад Батор Будаев, Татьяна Шойдагбаева гэгшэдэй гоё найхан хоолойень манай республикын дуунда дуратайшуул үндэрөөр сэгнэдэг болонхой. Болот Боровые мэдэхгүй хүн гэжэ республика соомнай үгы ёһотой. Энэ нүхэрнай одоол олондо мэдээжэ, үндэр зиндаатай, ёһотойл арадай артист ха юм. Энэ болохоёо байһан найр

нэн.

Дундаймнай эрдэм бэлиг шудалһашье хүн бэшэдаа: юрын лэ ажалша бүлын хүбүүн. Хөөрхэ нотагта "Манай ажал" гэжэ колхоздо ажалайнь намтар эхилһэн түүхэтэй.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ албанда татагдажа, оронойнгоо зүүн хизаарые хамгаалалсаһан намтартай. "Госпитальдо яһаяа гэмтэһэн сэрэгшэдые аргалгаша нэм. Зобожо байһан хүбүүдтэ туһалангүй байжа болохогүй ха юм даа", - гэжэ хөөрэгшэ нэн.

Дайнай һүүлдэ нотагаа бусажа ерээд, 1946 оной июниин 27-до Цымпила Бадагаровна-тай гэр бүлэ боложо, хүнэй хуби заяанай жаргал эдлээ һааб даа.

Ехэнхи наһаяа Загарайн районой Хандагатайн леспромхоздо ажаллажа үнгэргөө. Ажалдаа шударгы, үнэн сэхээр хандадаг хадаа коммунист ажалай ударник, Хүндэлэлэй самбарта нэрэн бэшэтэй байдаг. Хүндэлэлэй грамотануудта, үнэтэ шан бэлгүүдтэ ходол хүртэдэг байгаа даа. 1966 ондо наһанайнгаа амаралтада гараһан байна.

1980 ондо Дундаймнай 68 наһандаа наһа бараа бэдэй даа. - гэжэ наһанайнгаа нүхэр, үринэрийнгөө эсэгэ тухай уяран татажа, Дундабгайнгаа хөөрөжэ нуухыень харахадаа, иимэ орцолонто юртэмсэ гэшэл даа гэжэ удаахан аниргүй дуугай нуубабди.

Дундаймнай айлай ганса хүбүүн бэшэ нэн.

Гармажаб гэжэ эрэ хүнэй тэнтэй бүхэриг ажалша эгшэтэй нэн. Бүхы наһаараа ямаршы ажада хам оролсожо ажаллаһан эхэнэр байгаа.

Рыгзема гэжэ эгшэнь сэбэр сагаан шарахан шарайтай, солгёон эхэнэр, гэр бүлэгтэйшье боложо үрдингүй, хүндэ үбшэндэ дайрагдажа, наһа барашаһан юм даа.

Дэжэд гэжэ эгшэнь баһал ажалша бэрхэ эхэнэр наһа наһалжа, үри ашанараа үдхэжэ, наһандаа хүрэтэр ажагууһан байха.

Хүнэй наһанай харгы иимэл орёошье, нониншые байна гэшэл даа.

Түгэсхэлдэнь юу нэмэлтэйб гэхэдэ, үглөөдэр болохоёо байһан наһажаал хүнүүдэй үдэрөөр Дундабгайгаа халуунаар амаршалаад, газгаага гайгүй, хойто үетэндэ жэшэ боложо, гэртээ гэнэгүй, залуу үетэндэ зула боложо нуухыень хүсэхэ байнаб.

Г. ДАШИЕВА, багшын ажалай ветеран, Россин Федерациин гэгээрэлэй отличник.

ҮХИБҮҮДТЭ ЗОРЮУЛАГДАШ ШҮЛЭГҮҮДНЭ

Цырен-Хуьит

ҮБНЭШЭН

Абатааа һундадаа, Үбһэндэ ябалсанаб. Сабшалаанда ошодоо, Сабцажа туршанаб. - хиир-хиюур хиир-хиюур, Хажуураа далайгад, Хажуушань алданаб. Набша сэгсэгэй Намааень таһаланаб. хиир-хиюур хиир-хиюур, Абынгаа хойноһоо Дахалдан сабшанаб. Аяар хойнонь Гээгдэн үлэшэнэб, хиир-хиюур хиир-хиюур, Хүдһэн дүһална, Хүсэмни һуларна, Өорын мүр Гаргажал балахаб, хиир-хиюур хиир-хиюур.

ЗУНАЙ ЗУРАГЛАЛ

"Боргооһо, батагана биннаман, Бүгшэм үдэшэ болохонь, Унай таби даа, басалгай Иишэ-тиишээ хорбо соё, Хүгшэн эжы заабаримэ, Хүмүдхээ буулан үгшэ Унай! утаан гэлһэтэнэ, Улам өөдоо гээгэтэнэ, Улаагша үнээн номгор, Хибэдһээ хибэн тааһа, Хүнэг һуула билтарай, Сагаан эдээн дэлгэрнэ."

Унайн утаан Урга татан мушхарна. Удаан, удаан Улам дээшээ хөөрэнэ, һиналдаһан боргооһо, нэр-мэрхэн гэлдэнэ. Иишэ-тиишээ хүлэжэ, Хорохо газар бэдэрнэ. Алим тезд боргооһо, Айгаал ха утаанһаа, Ардал ехээр суглуулаа, Унай табидаг болохонь.

ЕРЭБЭЛ ДАА

Шэмэрүүн заяатай Шэдитэ үбэл ербэл даа, Саһа бордолоор Соһхо шэдээн ербэл даа, Сагаахан дэлгээ Хэдэрһээр мандаа ербэл даа.

Сагай найхание Үрээл табин ербэл даа.

Галзуу һалхин Газагуурнай эшхэрнэ, Хара тоохон Хорой соогуур мушхарна, Дулаахан гэрһээ Зузаахан сүүмхэтэй гарна, Хабарай һалхитай Урилдан, нургуулидаа ошоноб.

ЛИНЦ ХОТО МОРДОХОНЬ

Манай оперо болон баледэй театрай мэдээжэ дуушад, Россин габыата артист Болот Борове, Буряад Республикын габыата артистнар Батор Будаев, Татьяна Шойдагбаева, концертмейстер Люр Эрдыев гэгшэд Австриин Линц хото мордохонь.

Бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ дуушадтай нотаг болохо Австри

нааданда нотагайһа амжалта хүсөөд, харгы занһан найн ябажа ерыт даа тэрэ үрээхэ дуураи хүрэн.

Б-Д. БУДАЕВ манай найр

ҮНГЭР ҺЭН САГАА ҺАНАН...

Үхибүүн балшар Дулгарма гэвээ дахлжа, намдуухан ширрай хабада барилгын газар дохордуртай нэн. Уран дархан байн-түхэрээн жэл соо хаа туур ябажа, гэр байрануудыг, туулуудыг баридаг бэлэй. Эгэ бөөдээ эмээхэй эсэгэ саган хоёр баригданан шэнэ арадаг заабол хүнөө түрүүн олохо үзэдэг бэлэй.

Үхибүүн наһанайнь шэнэ үеийн модонхой үнэрье, аниргүй ханхан зунай хүнийн шисхаалме мүнөөшье боло-доо 60 наһатай Дулгарма Доржиевна Намсараева наһанаар ханадаг юм.

Башуурэй аймагай Ара-гийн нууриной Намсараевай 14 үхибүүдэй болоһон эсэгынгээ нэрэ шэрлүүлхэ үеий, аша туһатай арбан наһатай эдлэхэ хуви заяан шэнэ ондо ондоо байгаа.

Айлай арбан хоёрдохн үхибүүн болохо Дулгармагай байдал өөрийн үетэнэй хуви наһаа илгаагүй нэн. 1926 ондо үүсхэн Дулгарма Доржиевнай залуу наһан үеийн шэрүүн жэлүүдтэ үүсхэн.

Айлай үедэ үбнэ таряанда хэе хүдэлхэнөө, трактор, байнда ябаһанаа наһан-хоёрдохэ дуратай юм.

16 наһатайһаа модо хэвдэлгэдэ ябажа эхилээ нэм. 1937 үедэ ахамни түрүүлгшнэ гээ, тиймэһээ эгээл түрүүн байгаа эльгээдэг нэн. "Зай, шийл ошохо болоош, шинни үеийн хэе, би хайшан гээд үеийн хүнүүдые эльгээхэ үеийн" гэхэдэнь, морёо талөөдээ, ой гарагша нэм. Түрүүн гаража, топ һүүлдэ халхал, моринни туранхай,

заримдаа харгыдаа эсээд хэбтэшэхэ, тийхэдэнь бархиржа байгаад, саһан дээрэхи хагда суглуулжа, эдүүлхэдэмни бодогшо бэлэй. 3 метрэй нарихан хуһа, шэнэһэ шарга дээрэ тээхэдэ, ехэл һолжорхой, хүндэ нэн. Харин тийбэшье, нэгэшье дахин ашаагаа хүмэркулжэ үзөөгүйб, гэжэ Дулгарма Доржиевна хооронэ.

Зунай сагта дүүтээ үбһэндэ ябахадаа, 3 хүнэй нормо дүүргэжэ, наһанайнгаа амарамтада гараһан эждээ 200 грамм үдүү талха асарха гэжэ оролдодог байгаа. Нэгэ бага томохон болоходоо, тракторта һуужа, хабарай тарилагада, намарай хуряалгада хабаадалсаа.

Эртэ үглөөһөө түүдэг носоожо, трактораа халааха үедоо, таряагаа хувраад эдидэг һэмди. Хубсаһа хунар муутай, хоол хомор байбашье, үбдэхэ гэжэ мэдэдэггүй бэлэйбди. Үдэр хүннин ажалай забһарта клуб ошожо, нэгэ хэды ёохор хатаржа үрдихэн.

Нэгэтэ наранай гаратар бухалай үзүүртэ унтаад, ахайдаа ташуураар шөбхүүрдүүлэа нэм. Ехэл гомдоод тэрэ хүнидөө гэртээ харяагүй, поли дээрэ бухалай үзүүртэ унтаа бэлэйб, гэжэ үнгэрһэн ушарнуудаа Дулгарма хүгшэн энеэбхилэн хөөрөө нэн.

Тийхэдэ сагыһе ондоо байгаа. 1948 ондо комбайнда ябаха үедэнь, саг үргэлжэ тархиингаа үбдэхэдэ, врачта хандаа нэн. Больницада оруулхадань, тэндэнь хэниһе үгы байгаа. Нэгэ хоноод, ажалай үедэ хамшаглааб гээд хэбтэжэ байхаа эшээд, больницаһаа зугадаһан юм.

Мүнөө тогтоһон энэ сэмүүн байдалые Дулгарма Доржиевна ехэл буруушаана. Айлай 14 үхибүүдхэ гансаараа үзэһэн хүгшэн 4 хүбүүдые, хоёр эгэшэнэрэйнгээ үхибүүдые хүмүүжүүлһэн юм. Мүнөө Дулгарма Доржиевна аша басагантаяа ажаһууна. Түби дээрэ түшгэлэн ажаһууа үри хүүгэдэнь мүнөө хэе хаагуур тарихай, ооһэдэнь гэр бүлэтэй болонхой. Харин тэдэмни хайшан гэжэ байнаб, мүнгэ, эдеэгээр таһалданагүй юм бээ гэжэ заабол наһаата боложол һуудаг.

Үри хүүгэдэйнгээ мэдэжэ ябахынь тула уг гарбалаа, түрэлхид түхайгаа, хэниһын хэн гэшэб гэжэ дэбтэр соо бэшэгшэб. Өөрөөшье зарим юумэ мартаа бээб, наһананаа бэшэхэдэм, һүүлдэнь үхибүүдтэм хэрэгтэй болохо юм гү даа, гэжэ Дулгарма Доржиевна хөөрөө бэлэй.

Ажалай хойноһоо ходо һалирһан, байдалай шөрүүниие үзэһэн Дулгарма хүгшэндэ олон юумэн наһагдана бээ. Манай хөөрэлдөөнэй үедэ Валера хүбүүниин эжынгээ мартаһан зарим юумэ "тийхэдэ тэрэниие хөөрөө нэн бээшл..." гээд лэ һануулна. Хүгшэн хүнэй хараһан, үзэһэн юумэ үри хүүгэдэнь хадуужа абахадань, баярламаар гэшэ. Саашадаа хүгшэн эжынгээ аша гушанарын үшөөл олон һонирхолтой ушарнуудые шагнаха бээ гэжэ найдахаар.

Дулгарма Доржиевнада элүүр энхые, ута наһа наһалхыень хүсэ!

Е. ЦЫБЕНОВА.

ТЭБХЭР ХОРИН ЖЭЛ ҮНГЭРШЭБЭ...

Сагай түргэн ябаха гэшэнь гайхалтай, мэнэ һаяхан гүлмэр залууханууд зүжэгшэд Владивосток хотын драмын зүжэгшэдые бэлдэдэг дээдэ хургуули дүүргээд, түрэл Буряад нотагаа бусаа бэлэйбди.

Тэрэ гэхээр тэбхэр хорин жэл үнгэршэбэ. Иигээд, тэрэ үнгэрһэн жэлүүдээ ханахада, ехэл һонин байна. Манай олонхи хүбүүд, басагад нэрэ солотойнууд болонхой. Энэ хугасаа соо яһала олон томо-томо рольнуудые наадаһан, түрэл театртаяа хамта республикынгаа бүхы аймагуудаа гадна, Монгол, Польшо, Хальмаг-Тангч, Москва, Санкт-Петербург болон Агын, Усть-Ордын автономито округуудаар зүжэгүүдээ харуулжа ябаһан байхабди.

Суг һураһан нүхэдэймнай хэниешье абаад хараа һаа, өөрынгөө хэрэг һайн мэдэхэ, ёһотойл мэргэжэлтэд болонхой ябана гэшэ.

Буряад Республикын арадай артист Дамба-Дугар Бочиктоевые мэдэхгүй хүн манай республика соо үсөөн ёһотой. Энэ нүхэрнай олон томо-томо рольнуудые гүйсэдхэхэе гадна, тусгаар һайхан хоолойгоороо арадай дуунуудые хангуурдаг. Татаар драматург М. Миннулинай "Сагаан турлааг" гэжэ зүжэгтэ Лзмандарай, Д. Дылгыровэй "Хари хүнэй гашуудалда" Сандак Доржиевичай, В. Шекспирэй "Лир хаанда" - Кентын, Ч. Цыдендамбаевай "Холо ойрын түрэлнүүд" соо наймаанай даргын рольнуудые эрхим һайнаар тэрэнэй наадаһыень олохон зон ханаха байха.

1994 ондо Улаан-Баатар хотодо арадай дуунуудые гүйсэдхэгшэдэй уласхоорондын конкурсдо хабаадахадаа, лауреат боложо ерээ бэлэй.

Мэдээжэ драматург Ц. Шагжинай "Будамшуу" гэжэ зүжэгы манай республика соо хараагүй зон үсөөн аабза. Уран бэлигтэ манай аха-заха артистнар Найдан Гендунова (Пяглайн рольдо), Чойжи-Нима Генинов (Норнин рольдо), бэшэшье зүжэгшэдэй ямар үнэншэмэ зохидоор рольнуудаа наадаһыень мүнөөшье болотор олон зон наһана ёһотой.

Маанадаар һураһан Будам тоонто нотагтай Буряад Республикын арадай артист Чимит Ринчинов Норнин ролие баһал онсо маягтайгаар гүйсэдхэхэнэйнгөө түүдөө Буряад Республикын Гүрэнэй шанда хүртэһэн юм. Энэ нүхэрнай уян сагаан сэдхэлтэй, урагшаа наһаатай, эрхим һайн нүхэр байхаһаа гадна, түрэл театрайнгаа профсоюзтай комитедые олон жэл соо хүтэлбэрилжэ ябаа. Энэ зүжэгшэнэймнай зон һайнаар, зохидоор гүйсэдхэхэн рольнууд гэхэдэ, В. Шекспирэй "Лир хаан" гэжэ зүжэгтэ шогуушанай (Шуг), Г. Башкуевай "Чио-Чио-Саня" зүжэгтэ Саниин рольнууд болоно.

Буряад Республикын габыата артистка Бальжит Очирова олондо мэдээжэ болонхой. Тэрэ одоол комеди, драма, трагедишье наадажа шадаха бэлигтэй зүжэгшэн болоно. Ч. Ойдобой "Далан худалч" гэжэ зүжэгтэ Пагмын роль тоб байса, онсо маягтайгаар наадаһыень бү мартаа. Үшоо тийхэдэ Б.-М. Пурбуевай "Хүдөөгэй миний хүйхэрнүүд", "Наймаан найман хүтэй", Г. Башкуевай "Ниидын даа, инагни" гэжэ зүжэгүүдтэ ямар гоёор наадаа гэшэ нэм.

Хэбэд номхон Хэжэнгэ нотагһаа уг гарбалтай Буряад Республикын арадай артист Доржо Сультимов зохиёхы ажалайнгаа түрүүшын алхамуудые бата бэхээр эхилээ. Энэ нүхэрнай номгон даруу зантай, олон үггүй, ажалдаа шударгы нүхэр байха. Түрэл театртаа нилээд олохон томо-томо рольнуудые наадаһан байха: Д. Эрдынесвэй "Бальжин хатан" (Бүүбэй хаан), Н. Гоголиин "Ревизор" (Городничин роль), Ц. Шагжинай "Будамшуу" (дамын роль). Зүжэгшэн байхаһаа гадна, энэ нүхэрнай үхибүүдтэ зориулжа, расказуудые бэшэдэг, мүнөө сагта нэгэ ном багашууда бэлэглэнхэй. Мүнөө үедэ Доржо Норбосампилович Буряадай радиогой ахамад редактораар ажаллажа байна.

Манай курс сооһоо хоёр режиссёр ургажа гараа - Содном Хажитов, Сергей Бальжанов. Эдэ нүхэрнай өһөдэнь хараа бодолтой, "хүл дээрээ" гараһан найруулагшад болоно.

Нүүлэй үедэ зүжэгшэд Иван Цыбикжанов, Елена Дамбаева, Анагодий Ермошкин, Дарима Дамдинова гэгшэд һонирхолтой рольнуудые бүтээһэн байха юм.

Сагай түргэн ябаха гэшэнь, мэдээгүй байтарнай, дээдэ хургуули дүүргэхээрнай тэбхэр хорин жэл үнгэршэбэ. Бидэ үнэнхэ зүрхэйһөө багшанараа, суг һураһан нүхэдөө амаршалаад, ажабайдалдань элүүр энхые, зохиёхы ажалдань улам ехэ амжалта хүсэнэбди.

О. БАБУЕВ,

Буряад Республикын арадай артист,
Л. ЦЫДЫПОВА,
артистка.

Д. СУЛЬТИМОВ

ХЭРЭГТЭЙ НАХАЛ

(Рассказ)

Амаралтын үдэр дүрбэтэйхэн Дэлэг эсэгэтээ хотын дэлгүүрээр ябалсаха гэжэ дахасалданаар гэрһээ гаралсаба. Эсэгэ хүбүүн хоёр "Жара нүхэты" тойрон, янза бүрийн наймаа-дэлгүүрнүүдые шагаһаар хүнэй үһэ абадаг газарга хүрээжэ досоонь оробод.

Дэлэгтэй аба ханада үлгөөтэй гэрэлдэ шарайгаа адаглан хаража, дээдэ урал дээрэхи шэрхэгэр нахалаа эмэрихэ зуураа:

—Хүбүүн, ши эндэхэнээ хүлээжэ һуугаарай. Би сагтаа...—гээд саадахи үһэ абадаг таһалга руу орошоо.

Удангүй нахалаа хюһууланхай Дэлэгтэй аба нэгэ нахалтай хүнтэй дахасалданаар үһэ абадаг таһалга сооһоо гаража ерээб.

Дүрбэтэйхэн Дэлэг абаяа шарайшалжа хараад:

—Аба, аба! нахалаа юундэ

ондоо хүндэ үгөөбтэ?—гэжэ, гайхаһаар һууриһаа үндыбэ.

Эсэгэнь урдаһаань энеэбхилжэ:

—Хүбүүн бишни нахаалаа хүндэ миин үгөөгүйб. Худалдааб...—гэбэ.

—Худалдааб?! Хэдыгээр?

—Хори мянгаар...

—Ого! Тийгээ һаа, мүнөө энэ бэсрээ базаар ошоод, намда томо гэгшын арбуз абажа үгэгты,—гэжэ Дэлэг хүбүүн дэбхэрбэ.

Хүбүүн газар гарамсаараа эсэгынгээ хүл оройн тогтоожо:

—Аба, хойто амаралта болотор энэ нахалаа бүри ехээр ургуулаарайгты, зай гү?!—гэжэ мэхэтэйхэрэнгэй мийрбэ.

—Юундэ?—гэжэ эсэгэнь һөөргэдэбэ.

—Хэрэгтэй болохо,—гэжэ Дэлэг дарууханаар харкуусаа нэн гэхэ.

Гунга ЧИМИТОВ

ТҮНХЭН ЁОХОР

Уран түүхын набагша
Утаар татан ерэгшэ
Түнхэн ёохор наадан лэ,
Түнхэн зомнай наадаг лэ,
Түнхэн һамна гэшхэхээр
Түргэн мэргэн хүбүүд,
Саанаа зада һэжэхээр
Саруун дорюун басагад
Удэһын ёохорой дүхэригтэ
Үрддэжэ хамтаараа:
Алга дууниинь сууряатан,
Авар холуур ханхинаа
Түнхэн ёохор үргэдөөд,
Түршэбэ түргэдөөд,
Бүдүүн нарин хоолойнууд
Бүрил шангаар бөөлэнэ,
Дорин ёохор тээ саанань
Хароводлон гороолно,

Айдуусайтай һайбарлан,
Айдуутайгаар ёроолно.
Онсо наадан хажуудань
Оншотойгбоор дэбэршоо.
Хүхюун залуу үетэн
Хүтэрэлдэн дэбхэршоо.
Түнхэн ёохор тэг дуидань
Түхэрэлэн матарна.
Намшагтайгаар тэб-таб гэн,
Нахис-хотос хатарна.
Уян гарнууд ниилэнхэй,
Улаан зүрхэд нэгэдэнхэй,
Арюун дуранда хүрэнхэй.
Алаг нюдэд мийһэрэнхэй.
Ордоһолһон ёохорнай
Орой хүни тараагүй.
Үеын нүхэд залуул даа -
Үүрэй сайтар хамаагүй.

АЖАБАЙДАЛНАЙ ХАРУУЛХАЛ

Хирэтэй гараар хүрэшгүй
Хитүү үнжэгэн дурандаш,
Юрэдөө ойроо хүртэгшгүй
Юрөөлтэ нангин сэдхэлдэш
Хүртэхэб гэгэн найдалтай
Хүлээжэ ябаһан байхалби.
Харин ажабайдалнай,
Харуулнал ааб даа,

харуулхал!
Хонгор урихан шарайеш,
Хоёр туяа нюдеш
Алар холоһоо адаглан,
Азагүй зүрхээ доһолгон,
Хэдыш болотор ябахалби,
Хэтын заяан байхал даа,
Харин ажабайдалнай
Харуулнал ааб даа,
харуулхал!

ОЮУТАДАЙ НАМАРАЙ ХАЙНДЭР

Новосибирский гүрэнэй университетэй Буряадай филиалай оюутадай намарай ехэ хурал сентябрийн 22-һоо 24 болоор Улаан-Үдэ хотодо үнгэрбэ. Энэ ехэ хуралые оюутадай клуб, университетэй захиргаан болон залуушуулай түб эмхидхэн байна.

Түрүүлшн үдэр энэ оюутадай хуралые Буряад Республикын Правительствоын түрүүлшн орлогшо А.Ч.Нимаева баяр ёһолохой оршон байдалда нээбэ. Улаан-Үдэ хотодо намарай ехэ хуралаар эрдэм хурасалай министрэй орлогшо Евдокия Раднаева, Зүүн Сибириин гүрэнэй соёлой болон искусствын академийн ректор Раиса Пшеничникова, залуушуулай хэрэгүүдэй талаар комитедэй түлөөлэгшэ Баярма Гыргешкинова болон бусад нүхэд амаршалаад, салсанхи ажабайдал, хуралсадань амжалта хүсэбэ. Энэ хуралай үедэ "Дээдэ хургуули—Буряад Республикада"

гэһэн темээр ехэ семинар болоһон байна. Нүүлээрнь хэдэн хуби боложо таһараад хүдэлхэн байха юм.

Ямар секцинууд хүдэлөөб гэхэдэ, "Университетский менеджмент", "Буряад Республикын оюутадай эблэл", "Эрдэм болбосоролые дээдэ хургуулинуудта хайшан гэжэ хүгжөөхөб" гэхэ мэтэ болоно. Үнгэрэгшэ семинарай дүнгүүдээр багахан согсолбори хэлбэлгэжэ, хотын дээдэ хургуулинуудта тараагдаха түсэбтэй.

Хуралай түгэсхэдэ хотымнай дээдэ хургуулин оюутадай хүсөөр зүжэг табигдажа, хатар болон ирагуу хайхан дуунууд эдэлжэ, олоной хайшаалда хүртөө.

М.ШАНТАКОВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ВСГАКИ-ин ректор Р.Пшеничникова амаршалжа байна.
Авторай фото-зураг.

ЗОХИДХОН ДАА...

Баргажанай аймагай Хилганын колхозой бригадын механизаторнуудай хамтын байрын столово соонь хилээмэ бариха зохидохон нүүдэл электропешэн тодхогдонхой.

Тэрээн соогоо тогоошон эхэнэрнүүд Светлана Раднаева, Любовь Зонаева, Сымжид Будасва гэгшэд ээлжээр хилээмэ бариха, амтатайхан бүүлхэнүүдээр ажахынгаа механизаторнуудые үдэр бүхэндэ хангана.

—Энэ пешэн соотнай нэгэ

доро хэды бүүлжэ бариха болохо юм бэ?—гээд тогоошон хамгадһаа асуубаб.

—Зуу шахуу нэгэ-нэгэ килограммай бүүлхэнүүдые бариха болоно. Тэдэ бидэ олон хилээмэ барингүй, хилээмэний, талханай элдэб түхэлэй зүйлнүүдые эдээшүүлжэ, механизаторнуудайнгаа столынь баян болгохо гэжэ оролдшообди.—гээд тогоошодой нэгэн харюусаба.

Хилээмэ бариха оньһон түхээрэлгэ аша үрэтэйгөөр хэрэглэгдэнэ.

В.БАДМАЕВА.

БУДДЫН БОЛОН ХРИСТИАН ШАЖАНТАНАЙ ХОЛБООН БАЙГУУЛАГДАБА

Байгша оной декабрь харын 17-до Гүрэнэй Дүүмэдэ хунгалта болохонь гээшэ. Тиммэхээ гүрэн түрымнай олон тоото партинууд, эблэлнүүд, хүдэлөөнүүд мүнөө үедэ тэмсэлэй харгыда гаранхай. Хунгалтын сагай дүтлэхэ бүри энэ шанга тэмсэл улам эршэтэйгээр ябуулагдаха гэжэ хэндэшье мэдээжэ.

Һаяхан Улаан-Үдэ хотымнай түбэй библиотекэ соо Буддын болон христиан шажантанай холбооной пресс-конференци болобо. Энэ холбоомнай Россин Христиан—Демократическа холбооной бүридэлдэ ородог.

Буддын болон христиан шажантанай холбоондо мүнөө үедэ 12 хүн гэшүүд боложо оронхой, 30 хүн кандидатуудаар абтанхай. Эдэмнай хэд гээшэб гэхэдэ: уран зохёолшод, багшанар, наймаа хэгшэд, хүдэлмэришэд болон бэшэшье мэргэжэлтэй зон болоно.

Энэ холбоон үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада бүридхэдэ абтанан байха юм. Холбооной түрүүлэгшээр поэт Б.Т.Жигмытов, политсоведэй гэшүүдээр "Ошон" гэжэ

проектнэ фирмын дарга Д.С.Санжиев (Джарун-Хашор, Балдан-Брэйбун дасангуудай проектнүүдэй авторнуудай нэгэн), "Амут" фирмын дарга В.Кузнецов гэгшэд болоно.

Буддын болон христиан шажантанай холбооной гол зорилго юун болоноб гэхэдэ, арад зоной ажабайдал хайжаруулха, хүн бүхэн ямаршые шажан мүргэлдэ шүтэхэ эрхэтэй байха, хүнэй сэдхэхэ тэнкун амгалан, бэе махабадын элүүр энхэ байха ёһотой гэжэ уряалан.

Зон шажан мүргэлдөө, Будда бурханай хургаалда болон Иисус Христосой забарида шүтэжэ ябаха ёһотой. Юундэб гэхэдэ, энэ хатуу сагта маани мэгзэм уншажа, Будда бурхандаа зальбаржа ябаагүй һаа, арад зоноймнай ажабайдал бүри доройтожо, хүн нэрээ адажа, харгыһаа хадуурна, гэмтын аюул хотгуу галууугаар хэхэ ябадалнууд хаа-хаанагүй үзэгдэнэ.

—Улаан-Үдэ хотын дэлгүүр дээгүүр ябаад хараа һаатнай, гараа харбайһан тулюур үншэн

үбгэдэ, хүгшэдэ, ямаршэ хэдэггүй зайгуулхубуу дүүрэн ябаха,—гэжэ Жигмытов өөрһнгөө соо тэмдэглээ.

Болохоёо байһан Дүүмын хунгалта холбоонһоо аурба дэбжүүлэгдэнхэй. Христиан-Демократическа холбооной даргын мэдээһоор, өөһэдһнгөө шадан 0,02 процентһээ 20 хүрэтэр гээд тоолоно.

Мүнөө үедэ Россин дотор 30 процент хүн хүзэгтэй мүргэлтэй зон. Тэдэ тэдэ манай түлөөлэгшэдһемнай гээшэ гү гэжэ сэхэ бэрхэтэй байна. Энэ түлөөлэгшэдэй Гүрэнэй депутатдууа шадашуугүй һаань, Буддын шажанай дасан болон ородой хүмүүнтэй туһа хүргэхэ шадалтай

Пресс-конференцины Россин Демократическа хүтэлбэрилэгшэдэй Виталий Викторич Савицкийнай манай айлшалажа ершэн зураглал Буряадай харуулба.

Б.Д.Б. манай

ХАРИЛСААНАЙ АРГААР

Буряад Республикын Худалдаа наймаанай-промышленна палата "Деловой Байкал" гэһэн бизнестур хэжэ эхилбэ. Байгал далай шадар оршодог урданай түмэр харгыгаар Слюдянка-Листвянка-Байгал-Улаан-Үдэ гэгһэн маршрудаар олзын хэрэг эрхилэгшэд, предпритинуудай хүтэлбэрилэгшэд ябаха. Тэдэнэр аяншалгын үедэ экономика, промышленность, хүдөө ажахы, гадаадын экономика харилсаае, аяншалга хүтжөөлгын болон бусад асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхээр хараална. Тиихэдэ Эрхүүгэй областиин, Монголой Правительствоын түлөөлэгшэдтэй уулзажа, экономика, соёлой харилсаанай талаар хэлсээнүүдэ гар табижа байна.

А.ДАШИДОНДКОВ.

ТЭБХЭР ОЙЕ УГТУУЛАН...

Манай республикада хизаар ороноо шэнжэлгэ XIX зуун захалжа, хоридохи зуун жэлэй эхиндэ яһала хүгжэлхэй байһан. Верхнеудинск хотодо Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Монголой эрдэмэй бүлгэм байгуулагдажа, 1925 онһоо "Бурятия" гэгһэн сэтгүүл хэблүүлжэ эхилээ. Энэ сэтгүүл дотор байһан хизаар ороноо шэнжэлгын үндэһэ табигша К.Д.Ушарин заабаринууд, хургуулин үхибүүдэй кружогуудай амжалтанууд яһала бэшгэдээг байгаа.

Тэрэл жэлүүдтэ арадай гэгээрэлэй—Наркомпросой нээгдэжэ, багшанарай мэргэжэл дээшлүүлхэ болон хүтжүүлхэ хэрэгтэ яһала туһа хүргэжэ эхилээ һэн. Тийн байһан ёһод онуудай һүүд багаар хизаар ороноо шэнжэлгэ хоригдолон.

Юуб гэхэдэ, ехээр хизаар оронойнгоо түүхэ шэнжэлхэйн хууль эрилгэдэ таарангүй гэгһэн хараа бодол дэлэрхэн байгаа бшуу. Дээрээ хуушанай байдалда ехээр сэдхэхээ обтоно аа гү сагай засаг "һанаагаа зободог" байһан юм ааб даа.

Тийн "Бурятияведение" сэтгүүл хэблэгдэхээ болжэ, хэдэ һонин асуудалнууд шэнжэлэгдэнгүй үлһэн түүхэтэй эдэбхитэйгээр хизаар ороноо шэнжэлэгшэд тушаагдажа, түрмэ хаагдаһан байгаа.

Хургуулинуудта һаял хүл дээрээ гаража байһан хизаар ороноо шэнжэлгэ хоригдожо, олон жэлдэ "аниргүй" болоһон байһа аяар 1957 ондо А.Ж.Доноевой, А.А.Таськовой эдэбхи үүсхэл парти ашаар, манай республикада Эдиршүүлэй хизаар ороноо шэнжэлгэ байгуулагдаа.

Мүнөө үедэ энэ станциманай Эдиршүүлэй аяншалгын болон ороноо шэнжэлгын түб гэгһэн нэрэтэй болонхой. Энэ түб "нотаг" гэгһэн БНЦ-тэй эрдэмтэдэй зохион тусхай програм мүнөө ажалаа ябуулжа байдаг. Мүн Залуушуулай хэрэг аяншалгын, физкультура болон спортын талаар гүрэнэй БНЦ-тэй, ВСГАКИ-тай, БГПИ-тэй, ВАРК-тай, "Бурятияолог" станци холбоотойгоор ажалаа эрхидэг.

Һүүлэй үеын ажалай дүнгүүдые тобшолходо, Эсэгэ ороноо хизаар дайнда хураггүйгөөр үгы болоһон сэрэгшэдые бэдэрлэгдэһэн нилээн ехэ хубитаяа оруулан байна гэжэ элирнэ. Ухибууд "Дэбтэрэй" бэлдэхэлэй хүдэлмэридэ баһал нилээн хамһалсан номуудые номуудые гартаа бариха үзһэн, нодөөрөө харанхай.

Гадна үнгэрэгшэ зун үхибүүдэй "Гэсэрэй газар дайнда" хизаар ороноо шэнжэлгын ехэ хайндэр боложо, 3 конференци үнгэрэгдөө. Конференцидэ хабаадагшадые Захаамнай Улэгшэнэй дунда хургуулин шэби Намжилма Очир (хүтэлбэрилэгшэнь П.Т.Очиров) "Улэгшэн нюотагай зоной үг бэшэг" гэгһэн элдхэл ехээр һонирхуулаа.

Үшөө Хэжэньин Могохон нюотагай Цырегма Сандановай (хүтэлбэрилэгшэнь Г.О.Цыреннамжилова) хайшаагдаһан байһан Республикымнай Хизаар ороноо шэнжэлгын түб Россинд хизаар ороноо шэнжэлгын хэрэгэй эмхидхэгдэхээр 100 хуви яһала ехэ хэмжээнэй, олон шэглэлэй шэнжэлхы хүдэ эдэбхитэйгээр бэлүүлэн, утгалан байна.

Т.НИМБУЕВ.

Эдиршүүлэй аяншалгын болон ороноо шэнжэлгын түбэй хүдэлмэри

АЛТАН НАМАРАЙ ХЭШЭГ

Һаяхан Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой эхэнэрнүүдэй совет "Алтан намарай хэшэг" гэгһэн выставкэ эмхидхэжэ, зунай үедэ хубингаа газар дээрһээ заводойхидойнгоо ямар алим жэмэс, овош үргууульые омогорхон харуулха арга олгобо.

Түмэршэ дархашуулай цехэй улаан булан соо энэ выставкэ эмхидхэгдэжэ, орой хамта 30 айл хабаадаа, тэдэнэй асарһан зүйлнүүд олон байжа, зариманинь коридор соогуур табижа харуулха ушартай болоо.

Үржэлтэй хурьһэтэй, дулаан газарайхидай нойтон модоор бахана һуулгахадань, намаалжа эхилдэг юм гэлсэгшэ. Найдамгүй ургасатай, богонихон зунтай Буряад оронойхиднай оролдоолгын хүсөөр лэ хартаабха, капустаяа үбэлдөө хүрэхөөр абадаг.

Кабачки, цукини, патиссон, баклажан, гогошар, перец, тыквэ, дан томо бэлшэ арбуз гэхэ мэтшэлэн Сибириин дайнда тариха гэжэ ой ухаанда ороогүй юмэн огород дээрээ тарижа асарһан байна.

Хилэнтэн торготорон гладиолус, астра, георгинһаа эхилээд, ямар сээсүүд үгыб даа?

Инструментальна, локомотив хабсаралгын цехүүдэй болон заводой түбэй лабораторийн түлөөлэгшэд тэмдэглэгдээ. Гэхэтэй хамта олодошгүй хайхан гладиолус, георгинануудые ахамад металлургын таһагай инженер А.В.Крамаренко асарба.

Сээсүүд—Лидия Владимировнагай бүри бага

наһанайнь шунал, хургуулида һуража байхадаа, биологийн кружогто таһалгаряагүйгөөр ябадаг байгаа. Хожомны Буряадай гүрэнэй багшанарай институтдай биолог болон химийн факультэдтэ орохо нэдэлгэтэй 2 жэлдэ шалгалта барья. Конкурснь ехэ байжа, һанаһан хүсэлынь бүтээгүй.

Гэбэшье үхибүүн наһанайнь шунал бүхы наһанайнь хэрэг боложо үлэнхэй гэбэл, алдуу болохогүй ха. "Алтан намарай хэшэг" выставкын дүн гаргахадаа, нэгэдэхи һуруинуудые—вагон хабсаралгын цех болон ахамад металлургын таһагай эхэнэрнүүдэй совет, хоёрдохи һуруинуудые инструментальна цехэй болон түймэр саралгын зэбсэгжүүлэгдэнэ командын эхэнэрнүүдэй совет эзэлээ. Бусад хабаадагшадта заводой эхэнэрнүүдэй советэй түрүүлэгшэ В.В.Гаврилова, профсоюзай комитедэй түрүүлэгшын орлогшо А.И.Воронин гэгшэд дипломуудые, номуудые барюулба.

Заводойнгоо дэбисэрые ногооруулаха, мүн тус выставкэшье эмхидхэлсэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэлсэһэн заводой агроном Т.Т.Захарикова тухай һайн хайхан үгэнүүд хэлэгдээ. "Алтан намарай хэшэг" выставкэдэ жэл бүхэндэ эдэбхитэйгээр хабаадаг вагон хабсаралгын цехэй ветеранууд А.А.Козулина, Р.С.Брянская, Г.А.Федулова гэгшэд мүн лэ хайшаал, магтаалда хүртөө.

Г.БУ

Углөөдэр - Наһажаал хүнүүдэй уласхоорондын үдэр

ЯМАР БУРХАН ШАМАЙЕМ ЭЛЫГЭЭГЭЭ НЭМ?

Петропавловка хуурин соогуур... угаа эбтэйгээр хүтэрэлдээн, бүри инагалтайгаар бэе бэе тээшээ хөөрөлдээн наһажаал хоёр утгарни гараа бэлэй. Юу хэлэхэб, иимэ хэлэхэй ходо ушархагүйш. Нүүдэ захиргаанай социальна талаһаа таһагыг даагша М. Г. Цаганова зон тухай хөөрөхэдөө, муруевтанай бүдэ эгээл жэшээтэ бүлэнүүдэй мүн, хамганиинь Воронежско эстийн гэхэдэнь, үдэр уулзаһан хоёрни гэжэ тухайлаад, гэртэнь ошохо гэжэ үздэб.

Ушшагай үдэнэй нээгдэхэтэй сасуу жэмэстэ сэрэргий нюдэ баясуулна. Бурядаа, саб гэмэ сула бээтэй, сагаахан эхэнэр уриханаар уртаба, гэртэнь багшанарай бүдэ. Гэрэй эзэн Николай Николаевич Эрхүүгэй областһоо харгалтай, эсэгын дайнда хабаадахадаа, мүн хотодо дайшалхы замаа дүүргэһэн эхэнэр хүн байба. Олон үгэ дуугүй, хайянгыа хөөрөхэдэ, мээхэйгээр хараад гэдэжэ, "Наһанайм нүхэр найдамтай хүн гэдэжэ. Людмила Александровна абанаар гэдэжэ. Габьяа ехэтэй. Шангалнуудын эхэнэр. Уааан Одоной, Эсэгэ Ороноо тугаагын дайтай I шатын, Ленинэй хуучуаар шагнагдаһан. Хэдэн медальтай, тугаагын Верховно Советэй нэгдүмэй Хүндэлэлэй грамотануудтай".

- Люда, хүрөө болоол даа. Энээн тухай асуухаа ерээ бэшэ ха юм, - гэжэ Дмитрий Николаевич зөөлэхэнээр хөөргэдэнэ. - Яажа гэрлэһэнээ хөөрөбэлшни, бүри һонирхолтой.

Иигэжэ хэлэхэдэнь, Людмила Александровнагай хараса бүри идам дулаан болоһоно. Сэрэгшэнэй гэр бүлэдэ түрэнэн Людмила Иваново хотын багшанарай институтай хари хэлэнүүдэй факультет дүүргэдэ, Буряад орондо ажаллахаар ерэнэн юм. Петропавловкын пургуулида жэл шахуу хүдэлөөд байхадань, Бурядаай багшанарай институтай биолого-химическэ факультет түгэсхэһэн залуу мэргэжэлтэ Дмитрий Муруев 1954 оной сентябриин 1-дэ хургуулин богоһо алхан ороо бэлэй.

- Харан сасуу доосоом ёг гэгшэһэн, нэгэл ондоо болоһон юм. Хуби заяагаа зүнгөөрөө таагаа һэн хаб, - гэжэ тэрэ үеынгөө мэдэрэлдэ дахинаа абтаһандаа, хамганиинь уриханаар дурсана.

Иигэжэ тийхэдэ уулзаһан эбтэй хоёр инагууд 41 жэлэй туршада мүнөө болотор ажаллаа. Хоюулан Россин Федерациин арадай гэгээрэлэй отличнигууд юм. 3 хүүгэдэнь хуу дээдэ эрдэмтэй. Николай хубүүниинь офицер, Усуриин хизаарта, Сахалинда, Афганистанда алба хээ. Мария басаганиинь политехническэ институт дүүргэдэ, Ярославльда хүдэлдэг. Бага

хубүүниинь Александр океанолог мэргэжэлтэй, Владивостогто ажаһуудаг юм. - 3 ашанартайбди. Саг ондоо боложо, бэе бээдээ хүрэхэмнайшые бэрхэтэй болоо. Энэнь лэ голхоролгой, - гэдэнэ хоюулан.

Муруевтанай бүлэ - интернациональна бүлэ. Бэри, хүрэгэниинь ондоо яһанай. Мүн Мария Александровнагай, Дмитрий Николаевичай талаһаашые түрэл гаралын үндэһэ яһанай талаар хуу худхаранхай.

- Анхандаа үндэһэ яһанай талаар илгарал огто ойлгогшогүй бэлэйбди. Мүнөө болотор би буряадага гарааб гэжэ голхоролгой, шамайем наашань ямар бурхан элыгээһэн байгаа, тэрээндэл мүргэнэб гэдэг Дмитрий. Мүнөө пенсидэ, гэр газаагуураа ажалтайбди: саад, поршоонхо, тахья... Номуудые олоор уншадаг зандаабди. Байгааида дуратайбди. Залуудаа хаа яагүй аяншалаа һэмди.

Мүнөөшые гэртэе хуудаггүйбди. Пенсидэ гаража, сүлөө болоходоол, Зэдэ нотагнай хэды хайхан бэ гэжэ мэдэрээ, ойлгообди. Коммунистуудбди. "Советская Россия", "Правда", "Гласность" - уншадаг газетэнүүднай. Байдал тогтонжо, хүүгэдэе ходо харадаг болохо бээбди, - гэжэ хоюулан найдалаа мэдүүлэе бэлэй.

Эжы аба хоёрын хүүгэдэе хүлээнэ... Г. ДАШЕЕВА.

Зэдын аймаг.

ОЮУТАД ТҮБХИНЭЖЭ ЭХИЛБЭ

гэрэ нотагай оюутад эндэ байрлаха эрхэтэй болоно ха. Гадна тус хамтын байрада багшанар, ажалшад болон байрын хүдэлмэрилэгшэд нэгэ подъездыень эзэлнэ. Үшөө энэ байрада 28 хүнэй байхаар гостиница бии юм. Тэндэ харин гүрэнэй оюутад болон хүршэ хотонуудаа мурьсөөндэ ерэнэн спортсменууд байрлаха. Оюутадай байрадаа ханамжатайгаар хандахын тула журамаа шангадхаабди гэжэ А. А. Кузьмина түгэсхэдөө хэлээ һэн.

Б. ЖАРГАЛОВ.

ЭДИР ТҮЙМЭР САРАГШАД МҮРЫСЭНЭ

хүүгэд хураба. 7-дохи классай хурагшад Юлия Асташова, Баярма Цыренжапова, Рамиль Вафин, Игорь Пурбуев, Алексей Дансарунов энэ талаар хайн мэдэгэтэй, шадабаритай байһанаа гэршэлб.

ВДПО-гой аймагай таһагай түрүүлэгшэ О. Данильченко мурьсөөнэй дүнгүүдые согсолходоо, иигэжэ хэлээ: "Энэ мурьсөөмнай наадан лэ гэшнэ"

аабдаа, теэд үнэн дээрээ түймэрэй аюултай ушараа һаа, хүүгэд ухаа мэдээ алдахагүй, галтай зүбөөр, шуумар түргөөр, цадамараар тэмсэхэ аргатай болоо гэжэ найдагдана. Галай соробхилжо байхада, хэдэн минуташые амин шухала удхатай болодог шуу..."

Эрхим дүнгүүдые харуулан эдир түймэр сарагшад үнэтэ бэлэгүүдээр урмашуулагдаа.

Д. ДАМБАЕВ.

Шэнэ хуралсалай жэл Агын, Могойтын районуудай зарим хургуулинуудта сентябриин 18-һаа эхилбэ.

Олон ондоо дутуу дундануудай байбашые, багшанар ажалдаа гараба.

Мүнөө салингай саг соонь түлэгдэхэгүйдэ олонхи залуу багшанар хургуулида хүдэлхээ арсана. Зүгөөр шэлэһэн мэргэжэлдэ үнэн сэхэ үлэһэн зарим мэргэжэлтэд хургуулин

директорэй тушаалда дэбжүүлэгдээ. 1989 ондо Благовещенскын багшанарай институт дүүргэһэн түүхын залуу багша Аюна Болотовна Аюшиева Хүнхэрэй дунда хургуулин директор болоо. Мүн лэ Могойтын районой Уртын дунда хургуулин багшанарай дурадхалаар Баир Бальжинимаев директорээр хушагдаа.

Е. ЦЫБЕНОВА.

АЙМАГАЙ ГАНСА ЗУУТАН

Хотымнай дээдэ хургуулинуудта хуралсал эхилжэ, оюутад байрануудта түбхинэжэ байна. Бурядай багшанарай дээдэ хургуулин хамтын байрануудта оюутад байрлажа эхилэнхэй. 4-дэхи хамтын байрын комендант Людмила Арефьевна Кузьминагай хэлэхээр, оюутад хуралсалай жэлэй эхинһээ хойшо эндэ байрлажа байна. Мүнөө жэлдэ энэ байрада хари хэлэнүүдэй факультетдэй 52 гэр бүлэтэй 94 оюутад, Усть-Ордын автономито округой 30 оюутад байха юм. Хари хэлэнүүдэй факультетдэй оюутадай байрлаха асуудалнуудые деканадын шийдхэдэг (декан Н. В. Языкова), гэр бүлэтэй оюутадай байрлаалгы БГПИ-гэй профком (түрүүлэгшэн Ч. Г. Цыбиков), харин Усть-Ордын автономито округой эрдэм хуралсалай таһагай БГПИ-тэй хэлсээ баталһанай ёһоор,

ШЭНЭ-БЭРЭЭНЭЙ ТЭЭРМЭ

Загарайн аймагай "Гигант" колхозой Шэнэ-Бэрээн хуурида тээрмэ хүдэлжэ эхилээ. Ажахын таряашад 2-3 жэлэй туршада талха татахада хайн соргын шэниисэ тарина. Иимэ шэниисэ ургуулахда олзотой: үнэтэйгоор худалдажа болохо, гадна ажахынхид өөһэдөөшые абаха дуратай.

Хуушан котельнын байра соо тодохгодон тээрмэд Владимир, Андрей Тютринүүд хүдэлнэ. Сүүдхын туршада тэдэнэр 2,5 тонно хайн шанартай талха татана. Мүнөө үедэ энэ жэлэй ургасын таряае татажа байнхай.

Хүршэ ажахынуудай, Мухар-Шэбэрэй аймагайшые зон татуулхаяа таряагаа асардаг болонхой. Колхозой түрүүлэгшэ, Арадай Хуралай депутат Александр Трофимович Стопичевой хүсэл оролдоогоор энэ тээрмэ баригдаа һэн.

А. ВИЛЬМОВА.

Хорин 1-дэхи дунда хургуулин багшанарай үүсхэлээр, нотагай түймэр сарагшадай частиин түлөөлэгшэдэй туһаламжаар эдир түймэр сарагшадай эстафетэ-мурьсөөн үнгөрөө.

7-8-дахи классуудай хурагшад түймэрэй үедэ зүб шийдхэбэрин абаха, түргөөр гал унтарааха талаар мурьсөө. Түймэрэй галые тусхай түхээрэлгэнүүдээр, мүн тиимэ юумэнэй үгы һаа, дайралдаһан, тааруу ямар юумээр саража болохоб гэжэ

Агын һонин

ЗАЛУУШУУЛ МЭРГЭЖЭЛДЭЭ ҮНЭН СЭХЭ

АЖАЛАА ҺАЙН МЭДЭДЭГ

Н. А. Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын поликлиникэдэ хандаһан олонүбшнэнтэниие регистратурын хүдэлмэрилэгшэд угтажа абадаг. Ямар врачта хандаха байһыень тодорхойлоод, саг болзорыень, кабинетыень заажа, тодорхой мэдээсэл дары үгэдэг ажалтай юм.

Эндэ 4 хүн хүдэлнэ. Ахалагша регистратор Галина Афанасьевна Ульянова эдүүрые хамгаалгада 30 жэлээ зорюулаа. Дүй дүршэлтэй мэргэжэлтын хажууда залуу мэдэстранууд - Мария Валюшенко, Людмила Болдырева, Светлана Бадмаева гэгшэд хурана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. А. Ульянова телефоноор хөөрэлдэнэ, саада талаһаа М. В. Валюшенко үбшэнтэнэй асуудалда харюусажа байна.

С. БАДДУЕВАЙ фото.

Үглөөдөр-Наһажал хүнүүдэй уласхоорондын үдэр

УГЫН ЗӨӨЛЭН, ЭДЕЭНЭЙ ЗӨӨЛЭН...

"Первомайская" үйлсэдэхи модон гэртэ дүтэлхэдэ, налагар найнар түбхинэнэн айлайхи гэжэ ханахаар: газрагуурнь набиша намаатай, үшөө хагдараадүй үнгэ бүрийн сэгсгүүдтэй саб гэмэ хото хорёо... Досоонь ороходо, баһал зохидхон.

Наһажалхүнүүдтэ социальна болон медицинскэ туһаламжа хүргэхэ үүргэтэй энэ больницые урагшаа ханаатай, эдэбхи эрмэлзэлтэй эмшэлэгшэ Елизавета Александровна Жербакова 1990 ондо байгуулжа, эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулжа гараа. Дайнай инвалидууд болон ветеранууд, ганса бэе үбгэд, хүгшэд энэ больницада аргалуулна. Табан жэл соо нилээд олон наһажал хүнүүд эндэ эмшэлүүлжэ гараһан байна. Тэдэнэй дунда врачнууд, багшанар, хүдөө ажахыда бүхы наһаараа хүдэлһэн хүнүүд олон байгаа гэжэ Елизавета Александровна хэлээ нэн.

Иимэ больницада хүдэлхэ гэшэ бэлэн бэшэ. Гэбэшье коллектив наһажал хүнүүдтэ хүндэтгэйгөөр хандажа, тэдэниие эмшэлхэ, аргалхаһаа гадна хубсаһа хунарыень утаадаг, элюурдэдэг, үдэр хүнигүй хойноһоонь харууһалдаг байха юм. Энэрхы найхан сэдхэлтэй тэдэниие нэрлэнгүй гарахын аргагүй: врач Г.Е.Мункоева, медицинскэ сестранууд С.М.Жепхолова, О. И. Петухова, Л.И.Алсаханова, Л.А.Сотнич, Н.Д. Доржиева, санитарка Н.Н. Дашиева, амтатой эдээ шанадаг тогоошод Т.Г. Пичкур, А.Н. Ломпоева.

Аргалуулжа байһан хүнүүдтэ хандахадамни, бэе

бэеэ үрдилдэжэ байгаад, больница тухайгаа хөөрөжэ үгэбэ.

"Хэблэлэй отличник" гэхэн тэмдэгээр шагнагдаһан, республиканска типографида 35 жэлэй туршада таһалгарягүй хүдэлжэ гараһан ажалай ветеран Н.Ф.Боргоева хүндөөр үбшэлжэ, энэ больницада хорёод хоногой саада тээ ороһон байгаа. найнаар арга хэжэ, харууһалжа, намайе хүл дээрэмни гаргаа гэжэ Надежда Федотовна больницын хүдэлмэрилэгшэдтэ үнэн зүрхэнһөө баярые хүргэжэ, нюдэнһөө нулимса унагаан, уярба.

Ажалай ветеран Д.М.Серикова дүрбэдэхиеэ энэ больницада орожо, аргалуулжа байна. Гэртээшье иимэ найн байдалда байжа үзөөгүйб гэжэ Дарья Михайловна хэлээ нэн. Намтай хөөрөлдэһэн хүн бүхэн баяр баясхалантай иимэ үгэнүүдые хэлээ гэжэ тэмдэглэлтэй.

Үдэрэй дүрбэ дахин хооллууддаг, хубсаһа хунарыень утаадаг, элюурдэдэг, эдэб янзын арга хэдэг байха юм. Палатануудтань ороходо, сэбэрхэн, дулаахан гэшэнь! Зузаан зөөлөн унтари, хөөбэри ноһон хүнжэлнүүд... Наһатай болоходо, үгыш зөөлөн, унтариин зөөлөн, эдеэнэй зөөлөн хэрэгтэй гэжэ хэлсэдэг ааб даа. Эдэ үгэнүүдые Елизавета Александровна Жербаковагай даадаг больницада хэлбэришэггүй баримталдаг байна.

Дэлгүүрэй харилсаануудай эрыгулгэнүүд эгээн түрүүн бүхы наһаараа эсэхэ сусахыа мэдэнгүйгөөр хүндэ хүшэр ажал хэжэ гараһан наһажал хүнүүдые хайра гамгүйгөөр дайража гарана. Иимэ орёо хүшэр сагта үлбэр бээтэй үбгэд, хүгшэдтэ үнэн зүрхэнһөө туһалха, анхарал оролдолгоор хүрээлхэ, үндэр наһатай болоот, ута зам гаталаат гэжэ тэдэниһээ халшарангүйгөөр, мүнөөнэй бүхы түрүү аргануудые хэрэглэн, аргалжа байһан эмшэлэгшэдтэ саашадаашье иимэ буянтай, энэрхы найхан сэдхэлтэй ябахыень үрээбди.

Д.ЭРДЫНИЕВА.

Улаан-Удын 65-дахи хургуулийн богоһо түрүүшлэхиеэ алжа үхибүүд байһантайнгаа уужам харуул коридор соо үлгөөтэй дүрэ зурагууд, гоё найхан шаазан кубогуудые болоод бусад зүйс баһаар хонирхон харадаг гэшэ. Энэ хургуулийн физкультурн багша, Буряад Республикын физкультурн багыата хүдэлмэри Н.В.Никифорова эдиршүүлэе хурган хүмүүжүүлэхэ талаар арга габьяатай юм. Ажалай ветеран Надежда Васильевна энэ хурган багшалжа эхилһээр таби гаран жэл боложо ябана. Энэ үе соо олон хүбүүд, басагадые хурган хүмүүжүүлжэ, хүнгэн атлетууд дээрэ гаргаа, спортивна үндэр туйлалтануудые дабахаднь гэжэ хананат! ЗУРАГ ДЭЭРЭ: далан наһанайнгаа дабаа дабаһан Н.В.Никифорова, Б.ЦЫРЕМШИЛОВЭЙ

ГЭРТЭНЬ БАЯР АСАРДАГ

Байгша оной июль нарада Ивалгын аймагта хүн зондо социальна туһаламжа үзүүлхэ түб нээгдээ. Багашаг модон гэр соо байрладаг энэ түб наһатайшуудда, үлбэр үбшэн болоһон ганса бэе үбгэд, хүгшэдтэ три ехэ баяр, найдал асаржа байнхай. Ушарынь гээбэл, тэрэнэй бөөдүүдэдэг ажал хэрэгүүд олон шэглэлтэй, наһатайшуулай ажабайдалда сэхэ хабаатай юм.

Нэн түрүүн тус түбэй хүдэлмэрилэгшэд ехээр ядарһан үбгэд, хүгшэдые гэртэн эрьежэ, али болохоор туһалдаг: магазинһаа хилэемьень асархаһаа эхилээд, уһа зөөдэг, түлээнь хахалдаг. Гэртэхиинь өөдэ татаха, сагаадаха, арилгахашье хэрэг гарадаг. Бүхыдөө аймагай 274 хүн, тэдэнэй тоодо Ивалга хууринай 60 үбгэд, хүгшэд иимэ туһаламжада хүртэнэ.

Ехээр үбдөө хаань, түбэй дэргэдэ арбан хүниие эмшэлхэ байра бии юм. Эндэ социальна столово, парикмахерска, час заһабарилха, гутал шэнэлхэ таһаг хүдэлдэг. Гадна нүгшэнэн хүниие хүдөөлүүлхэдэ хэрэгтэй бүхы юумэ бүтээдэг тусхай мастерской эндэ бии.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд үбгэд, хүгшэдые гэртэн эрьежэ, бэеынь шалгажа байдаг гуримтай. Хэрбээ врачай эмшэлгэ гарахые заагаа һаа, наһатайшуул түбтэ эрьежэ, эдэб процедура абадаг юм. Тарилга, физио-эмшэлгэнээ гадна, фито-эмшэлгэ үнгэргэгдэнэ. Аргалуулһанай һүүлээр үбгэд, хүгшэд түбэй столоводо орожо, халуун хоол бариха аргатай. Тусгаар үдэрнүүдтэ парикмахер эрьежэ, үһэ заһана.

Түбые даагша Валентина Иннокентьевна Антоновагай хэлэбээр, аймагай захиргаан, Л.П.Бурков түрүүтэй, социальна хамгаалгын таһаг энэ хэрэг эмхидхэхэдэ горитой туһа хүргөө. Сотниковын шубуунай фабрика (директорынь Ю.С.Айсуев) энэ түбэй нээгдэхэдэ, хэдэн арбаад таһаа болон поршоонхонуудые дамжуулаа нэн. Саашадаа түбэйхид хамнабарин ажахы бии болгохо түсэбтэй. Гахай болон таһаа үдхэжэ, түхэрэсн жэлдэ мяхатай, үндэгэтэй болохо хүсэлтэй. Гадна газарай эдээ тарижа, ерэхэ жэлдэ овоц, хартаабха ехээр ноосэлхөөр шийдэнхэй.

Иигэжэ үбшэн үлбэр болоһон ганса бэе үбгэд, хүгшэдтэ гэртэн баяр асаран, найжалжа байһан хүнүүдтэ элүүр энхые, зол жаргал хүсээбди!

Т.САМБЯЛОВА.

Футбол

Россин Федерациин хоёрдохы бүлэгтэй манай зонин командануудай дунда ээлжээтэ уулзалганууд болобо. Энэ үдэр манай "Сэлэнгэ" командатай наадахаяа Благовещенскын "Амурай" футболистнууд ерэхэн байгаа. Айлашад 26 уулзалгаһаа 45 очко абанхай, мурьсөөнэй таблицада зургаадахи нуури эзэлнэ. Эдэнэр манайда ерэхынгээ урда тээ "Сахалиинце". Хабаровскын футболистнуудые 5:2, 2:0 тоотойгоор илаһан, Новокузнецкын "Металлурга" 2:3 тоотойгоор шүүгдэһэн байгаа.

Буряад Республикын 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ сугларагшад командынгаа наадахые хонирхон хараа. Юуб гэхэдэ, хабар эдэнэртэ айлшалхадаа, шүүгдэһэн ха юм. Үдэшин 5 саһаа наадан эхилжэ, "Сэлэнгын"

"СЭЛЭНГЭ" — "АМУР" — 2

футболистнууд амар заяагүйгөөр довтолжо, сугларагшаддаа урмашуулна. Эндэ футболистнууд Вячеслав Марач, Сергей Иванов, Георгий Гармашов, Олег Елгин болон бусад айлашадынгаа воротанаа холо ошожо үгэхөөр бэшэ, довтолжо мэдэнэ.

Уулзалгын эхилһээр арбан минутын үнгэрөөд байхада, түрүүшын бүмбэгэ айлашадай ворота руу оруулагдаба. Энэ бүмбэгэ Вячеслав Марач сохижорхёо. Энээнэй удаа манай футболистнууд довтолгоо улам эршэдхэнэ. Түрүүшын бүмбэгын оруулагдаһаар хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада, Вячеслав Марач хоёрдохы бүмбэгэ айлашадай ворота руу сохижо оруулбал даа. Стадион хүүшэлэй.

Забхарлаалгын һүүлээр хоёр команда эршэмтэйгээр довтолно. Эндэ айлашад хэдэн

футболистнуудаа һаа байгаад, довтолго, хамгаан Ундэр бээтэй футбол Игорь Цепляев, Александр Валейгинов, Александр набтаршаг Сергей Марач гэгшэд нэгэ найн довтолго харуулгай бүмбэгэ соо уулзалгын тоо 1:2 болгоһон. "Сэлэнгэ" команд довтологшо Вячеслав Марач гурбадахи бүмбэгэ соо оруулхые хэдэн удаа һаа, наһанан хүсэлөө бэеэ шадбагүй. Нааданай тоо хэхэдэ, "Сэлэнгэ" футболистнуудай һүжэ найнаар наадажа эхилхэ тэмдэглэхэ шухала.

Удаадахи наадан сентябрь 29-дэ үнгэргэгдэхэ. Манай "Динамо" (Саха-Яхад) коман ерэхээр хүлээгдэнэ.

Б.ЦЫРЕМШИЛОВЭЙ

Элдэб һонин 12-той эсэгэ

Словакиин 12 наһатай энэ хүбүүн Гиннесэй туйлалтануудай номдо бэшүүлхэл ёһотой. Братислава городто ажаһуудаг Иозеф Сикоре һая баабай болобо. 14 наһатай эхынгээ, 30 наһатай хүгшэн эхынгээ харууһан дорго 3 наһатайхан

басаган ехэ боложо байна. Теэд юун гэжэ хэлэхэбши? Мүнөөнэй үхибүүд иимэл болоол гэшэл даа.

ТАБАГАА ЭДИХЭДЭТНАЙ БОЛОХО

Шүлэ гү, али салат эдээд, мүн табагаа мэрээд эди-жэрхихэдэтнай болохо.

Пассажирска поезданууд хангадаг нэгэ немецкэ фирмэ дурадхал оруулаа. Фирмэдэ кукурузын таралкэ хэһэн таралкэ соо аялалтан хүндэ табидаг. Иимэ таралкэ шүлэ захихадаа, хүн шүлэ үлөөнгүй, хуу ууха ёһотой аяга, табак угаалтагуй—һүгшэ таралкээ заал һаа болохо гэжэ фирмэ тоолоно.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Table with 4 columns: Редактор Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЦЕВ, РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖИГЖИГОВ Б.М. Ж. (харюусалгата секретарь), ШИМАЕВ П. Н. (редакторай орлогшо), ОЧИРОВ С. Д., ПИШТАЕВ В. Н. (хэблэлэй директор), РИПЧИШОВ С.Д. (редакторай орлогшо), САМБЯТОВА Т.В.; Манай адрес: 670000, Улаан-Удэ, Каландариншывитин үйлсэ, 23, "Буряад үнэн" газетын редакци; Газетэ хэблэлэй 2 хууданан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэблэг 4327. Хэблэлдэ тусаатдаһан саг 17.17; Буряад Республикын республиканска типографида газетэ хэблэгдээ. Директорэйнь телефон: 240-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ №185.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмный - 2-54-54, редакторай орлогшонорой - 2-68-06, 2-62-62, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретариатай - 2-60-91, таһаг нийтэн-политическэ - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социальна-экономическа - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлой, эрдэмэй болон хургуулинуудтай - 2-60-91 (даагшань), 2-57-63, олонийн хүдэлмэрин ба мэдээлэлэй - 2-54-93, (даагшань), 2-34-05, 2-69-58; оршуулын - 2-67-81; корректорнүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. Манай корреспондентнүүд: Агинскда - 3-42-19; Закаменскда - 30-61, Баргажанда - 91-6-40. "Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-67-95, 2-67-05.